

SERBEST BÖLGELER MEVZUATI

SERBEST BÖLGELER UYGULAMA YÖNETMELİĞİ.....	3
Serbest Bölge Müdürlük ve İşleticilerinin Adres, Telefon ve Faks Numaraları.....	42

SERBEST BÖLGELER UYGULAMA YÖNETMELİĞİ

Resmi Gazete Tarihi: 10 Mart 1993
Resmi Gazete Numarası: 21520

Devlet Bakanlığından

BİRİNCİ KISIM

GENEL HÜKÜMLER

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Hukuki Dayanak, Kısaltmalar ve Tanımlar

Amaç

(*) Madde 1- Bu Yönetmeliğin amacı; Serbest bölgelerin kurulması, yönetilmesi, işletilmesi ve 3218 sayılı Kanunun 7 nci maddesi ile oluşturulan Özel Hesabın tahsilat ve harcama esasları ile bu Özel Hesaba ilişkin diğer hususları düzenlemektir.

Kapsam

(**) Madde 2- Yönetmelik, 1'nci maddede belirtilen amaçlar;

- a) Serbest Bölgelerin yönetilmesi ve işletilmesine dair hususları,
- b) Serbest Bölgeler ile ilgili faaliyetlerin tabi olacağı esasları,
- c) Faaliyet ruhsatının verilmesi veya iptali ile kullanıcıların sınai ve ticari sicillerinin tutulmasını,
- d) Serbest bölgelere giriş, çıkış ve serbest bölgede ikamet ile ilgili hususları,
- e) Serbest bölgelerdeki çalışma esaslarını,
- f) Özel hesaba yapılacak ödemeler ve gelirlerin tahsilatının tabi olacağı esasları kapsar.

Dış Ticaret Müsteşarlığı bu kapsam dahilinde kalmak kaydıyla, Yönetmelik hükümlerinin uygulamada işlerliğini sağlamak amacıyla genelge/tebliğ çıkarabilir.

Hukuki Dayanak

(*) 17 Ağustos 2002 tarih ve 24849 numaralı Resmi Gazete'de yayımlanan yönetmelik ile değiştirilmiştir.

(**) 3 Mayıs 2005 tarih ve 25804 numaralı Resmi Gazete'de yayımlanan yönetmelik ile değiştirilmiştir.

(*) Madde 3- Bu Yönetmelik, 4059 sayılı Hazine Müsteşarlığı ile Dış Ticaret Müsteşarlığı Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun ile 3218 sayılı Serbest Bölgeler Kanunu'nun 7 ve 13'ncü maddelerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Kısaltmalar ve Tanımlar

(**) Madde 4- Bu Yönetmelikte;

- a) Bakanlık: Dış Ticaret Müsteşarlığı'nın bağlı olduğu Bakanlık,
- b) Müsteşarlık: Dış Ticaret Müsteşarlığını,
- c) Genel Müdürlük: Serbest Bölgeler Genel Müdürlüğünü,
- d) Bölge Müdürlüğü : Serbest Bölge Müdürlüğünü,
- e) Bölge Kurucusu: Serbest bölge altyapısının yerli veya yabancı özel sektör veya kamu tarafından yapılması halinde, altyapıyı yapan kuruluşu,
- f) İşletici: Serbest bölgenin yerli veya yabancı özel sektör veya kamu tarafından işletilmesi halinde, bölgeyi işleten kuruluşu,
- g) B.K.İ.-Bölge Kurucu ve İşleticisi-: Serbest bölgenin özel sektör tarafından kurulması ve işletilmesi halinde, bölgeyi kuran ve işleten kuruluşu,
- h) Özel Hesap: Serbest bölge gelirlerinin toplandığı Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası nezdinde açılan özel hesabı,
- i) Faaliyet Ruhsatı: Serbest bölgede faaliyette bulunma ruhsatını,
- j) Açık Alan Kullanma Ruhsatı: Serbest bölgede sınırlı süreli açık alan kullanımına izin verme ruhsatını,
- k) Giriş İzin Belgesi: Serbest bölgeye Giriş İzin Belgesini,
- l) Özel İzin Belgesi: Serbest bölgeye iş görüşmesi, ziyaret ve benzerleri gibi kısa süreli girişler için verilen Özel İzin Belgesini,
- m) Bölge: Bakanlar Kurulu Kararı ile yeri ve sınırları belirlenen serbest bölgeyi,
- n) Kullanıcı: Faaliyet Ruhsatı alan ve serbest bölgede belli bir işyeri bulunan gerçek veya tüzel kişiyi,

---

(*) 17 Ağustos 2002 tarih ve 24849 numaralı Resmi Gazete'de yayımlanan yönetmelik ile değiştirilmiştir.

(**) 3 Mayıs 2005 tarih ve 25804 numaralı Resmi Gazete'de yayımlanan yönetmelik ile değiştirilmiştir.

o) Tarife: Serbest bölgede faaliyet gösteren gerçek ve tüzel kişilere verilen yer ve hizmet ücretlerini gösterir tarifeyi,

p) Döviz: Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası'nca alım-satım konusu yapılan, efektif dahil yabancı paralar ile ödemeyi sağlayan her nevi hesap, belge ve vasıtaları,

r) Kanun: 3218 sayılı Serbest Bölgeler Kanunu'nu,

s) Yönetmelik: Serbest Bölgeler Uygulama Yönetmeliği'ni

ifade eder.

İKİNCİ KISIM

BÖLGE MÜDÜRLÜKLERİ VE BÖLGENİN DÜZENLENMESİ

BİRİNCİ BÖLÜM

Bölge Müdürlükleri, Bölgenin Sınırları, Alt ve Üstyapı Tesisleri ve Bunların Korunması

Serbest Bölge Müdürlüklerinin Görev ve Yetkileri

(*) Madde 5- Serbest Bölge Müdürlükleri 9/12/1994 tarihli ve 4059 sayılı Hazine Müsteşarlığı ile Dış Ticaret Müsteşarlığı Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunun 6 ncı maddesi uyarınca doğrudan Dış Ticaret Müsteşarlığına bağlıdır.

Serbest Bölge Müdürlüklerinin görev ve yetkileri şunlardır:

- a) Bölge arazisinin kullanımı, yapı ve tesislerin projelendirilmesi, kurulması ve kullanılmasıyla ilgili bütün ruhsatları vermek,
- b) Serbest Bölge gelirlerinin özel hesaba yatırılmasını temin etmek, bu amaçla bankalar nezdinde hesaplar açmak ve buna ilişkin diğer işlemleri gerçekleştirmek,
- c) Bölgede gümrük, güvenlik, çalışma, sosyal güvenlik, liman, haberleşme ve sağlık hizmetleri gibi konularda kamuyu ilgilendiren görevlerin yerine getirilmesi için koordinasyonu temin etmek,
- d) İşletici veya Bölge Kurucu-İşleticisi ile akdedilen işletme veya kuruluş ve işletme sözleşmesi ile İşletici veya Bölge Kurucu-İşleticisi ve kullanıcılar, kamu ve özel kuruluşlar arasında yapılan sözleşmelerin hükümleri uyarınca yürütülen işleri gözetmek ve denetlemek,
- e) İşletici veya Bölge Kurucu-İşleticisi tarafından hazırlanan hizmet, kira ve/veya satış tarifelerinin düzenlenmesini temin etmek,
- f) Giriş izin belgeleri ile özel izin belgelerini vermek,
- g) Faaliyet ruhsatı müracaatı uygun görülen kişilerin yapmış olduğu kira ve satış sözleşmelerini onaylamak,
- h) Bölge faaliyetlerini değerlendirmek ve yıl içindeki faaliyetlerin sonuçlarını yıllık faaliyet ve hesap raporlarını özel hesap gelirlerini gösterir tablolar hazırlayarak ekleri ile beraber gerekli açıklamaları yaparak Genel Müdürlüğe bildirmek,
- i) Faaliyet ruhsatı iptal edilen veya süresi sona eren firmaların iş yerlerinde bulunan demirbaş ve ticari emtianın Yönetmelikle belirlenen sürede bölge dışına çıkarılmasını sağlamak,

---

(*) 3 Mayıs 2005 tarih ve 25804 numaralı Resmi Gazete'de yayımlanan yönetmelik ile değiştirilmiştir.

j) Yönetmelikle belirlenen diğer görevleri yerine getirmektir.

Bölge Müdürü, Yönetmelikte belirtilen görevlerin yerine getirilmesi ve işlemlerin mevzuata uygun olarak yürütülmesi için gerekli her türlü tedbiri alır. Bu görevlerin yerine getirilmesiyle ilgili her türlü gözetim, denetim ve uygulamadan sorumludur.

Bölgenin Sınırları

Madde 6- Bölgenin sınırları, Bakanlar Kurulu'nun ilgili Bölgenin kurulmasına ilişkin Kararnamesinde belirtilen sınırlarıdır.

Bölge ve Bölge dışındaki liman rıhtımlarına yanaşarak veya deniz yoluyla lash ve limbo yapmak suretiyle Bölgeye mal getiren ve götüren gemilerin ve deniz araçlarının, Liman Başkanlığı ve/veya Liman İşletme Müdürlüğünce belirlenen rıhtım veya yerlerde işgal ettikleri deniz alanları ile bu yerlerden malların Bölgeye getirilip götürülmesi için takip edilen yol, gümrük işlemlerinin yapılması açısından, Gümrük İdaresinin gözetiminde olması şartıyla serbest bölge kabul edilir.

Altyapı Tesisleri

(*) Madde 7- Bölgede drenaj, kanalizasyon, arıtma tesisi, yol, su, elektrik, haberleşme tesisleri gibi altyapı tesisleriyle Bölge sınırları, kantar, kaçak eşya ambarı, giriş-çıkış kapıları ve sair bina ve tesisler, ilgili yatırımcı bakanlıklarca inşa ettirilebileceği gibi, İşletici veya B.K.İ.'ne de yaptırılabilir.

Kamuya ait liman, havaalanı ve sair tesisler dahilinde serbest bölge kurulması halinde altyapı için gerekli iş ve işlemler, Genel Müdürlük tarafından, ilgili kurum ve kuruluşlarla da gerekli koordinasyon sağlanarak ve uygun görüşleri alınarak, ihtiyaç duyulan yapı ve tesisler hizmete hazır hale getirilir.

Bölgenin B.K.İ. tarafından kurulup ve işletilmesi halinde B.K.İ., Müsteşarlık ile akdettiği "Kuruluş ve İşletme Sözleşmesi"nde belirlenen şartlar çerçevesinde: Bölge için tahsis edilen arazide faaliyetlerin yürütülmesi için çalışma üniteleri ve diğer kapalı işyeri inşaatını ve Bölgedeki altyapı ile bu altyapının Bölge dışındaki altyapıyla bütünleşmesini sağlayacak inşaatları faaliyet ruhsatının verilmesinden itibaren sözleşmesinde belirtilen süre içinde tamamlamakla, Bölgeyi yurtiçinde ve yurtdışında tanıtmakla, işyeri talebinde bulunan müteşebbislere kapalı işyerlerini kiralamakla, Bölge özel arazi üzerinde kurulduğu takdirde talep halinde satmakla, satılan açık arazilerin altyapısını arazi bedelleri tahsil olununcaya kadar inşa etmekle, arazilerde Kullanıcı binalarının yaptırılmasını takip etmekle ve Bölgenin kuruluş ve işletmesi ile ilgili diğer işleri tamamlamakla, yükümlüdür.

Üstyapı Tesisleri

(*) 17 Ağustos 2002 tarih ve 24849 numaralı Resmi Gazete'de yayımlanan yönetmelik ile değiştirilmiştir.

(*) Madde 8- Bölge için tahsis edilen Hazineye veya mülkiyeti bir kamu kuruluşuna ait arazi Genel Müdürlük tarafından üzerine üst yapı yapılmak üzere İşletici veya B.K.İ.ne bir sözleşme ile tamamen veya kısmen kiralanabileceği gibi, faaliyet ruhsatı verilmesi uygun bulunan gerçek veya tüzel kişilere de bir sözleşme ile kiralanabilir.

Bölgedeki bina ve tesisler; işletici veya B.K.İ.nin yanında, kullanıcılar tarafından da yaptırılabilir. Söz konusu bina ve tesisler diğer kullanıcılara kiraya verilebilir, devredilebilir veya mülkiyeti B.K.İ. ya da kullanıcılara ait olması durumunda satılabilir.

İnşaat aşamasındaki tüm onay ve denetim işleri Bölge Müdürlüğü tarafından yapılır. Söz konusu onay ve kontrollük hizmetleri Bölge Müdürlüğünce B.K.İ.ne de yaptırılabilir. Ancak, özellik arz eden tesislerin inşaat projeleri Genel Müdürlük tarafından onaylanır.

Faaliyet ruhsatı verilmesi uygun görülenler, İşletici veya B.K.İ. ile kira veya satış sözleşmesi yaparlar, Bölge Müdürlüğünce onaylanan bu sözleşmeyi müteakiben Genel Müdürlükçe faaliyet ruhsatı düzenlendikten sonra, bölgede yatırım faaliyetine başlayabilirler. Bina veya tesis yaptıracak kullanıcılar, projelerini hazırlayıp üst yapı taahhütlerini yerine getirdikten sonra İskan Ruhsatı almak üzere Bölge Müdürlüğüne başvururlar. İskan ruhsatının verilmesiyle yatırım aşaması tamamlanarak işletme dönemine geçilmiş olur.

Faaliyet ruhsatı müracaat formunda belirtilen proje ve inşaatın, belirtilen süreler içerisinde tamamlanması gerekir. Bu süreler faaliyet ruhsatında belirtilen işletme süresine ilave edilir. Ancak, proje ve inşaatın kabul edilebilir zorunlu nedenlerle süresi içerisinde tamamlanamaması halinde 54 üncü madde hükmüne istinaden ek süre verilebilir. Ek süreler faaliyet ruhsatı süresine ilave edilmez.

Kullanıcılar, kiralanın veya satın alınan arazide inşa edilecek bina veya tesisin inşaatı tamamlanmadan (iskan ruhsatı almadan) Bölge Müdürlüğünden Geçici İskan Ruhsatı alarak binalarında veya kiradıkları bir başka işyerinde ticari faaliyete başlayabilirler. Bu takdirde geçici iskan ruhsatı aldıkları veya kapalı alan kiradıkları tarihte işletme dönemi başlamış kabul edilir.

Açık alan kiralanarak yapılan üst yapılar ilk kullanıcıya tanınan faaliyet ruhsatı süresini aşmamak kaydıyla Genel Müdürlüğün uygun göreceği diğer bir kullanıcıya devredilebilir.

Arazisi Hazineye ait serbest bölgelerde İşletici, B.K.İ. ve kullanıcılar tarafından inşa ettirilen bina ve tesisler, faaliyet ruhsatı süresinin sona ermesi veya faaliyet ruhsatının iptali halinde Hazineye intikal eder. Söz konusu bina ve tesislerin kullanılır halde devredilmesi esastır. İşletici/B.K.İ. ile Bölge Müdürlüğü bu hususta gerekli tedbirleri birlikte alırlar.

Arazisi özel mülkiyete ait serbest bölgelerde, kiradığı arazi üzerinde bina ve tesis yaptıran kullanıcıların faaliyet ruhsat sürelerinin bitiminde, arazi kira sözleşmesinde üst

---

(*) 27 Mart 2001 tarih ve 24355 numaralı Resmi Gazete'de yayımlanan yönetmelik ile değiştirilmiştir.

yapıların devri için belirtilen süreyi aşmamak kaydıyla adlarına yeni bir ruhsat düzenlenebilir. Kira sözleşmesinde belirtilen bu sürenin sona ermesi halinde inşa ettirilen bina ve tesisler B.K.İ. ye intikal eder. Bu kullanıcılar, faaliyet ruhsatı süresi içinde faaliyetlerine son vermeleri veya faaliyet ruhsatlarının iptali halinde bina ve tesislerinin kullanım hakkını sözleşme süresi sonuna kadar Genel Müdürlüğün uygun göreceği bir gerçek veya tüzel kişiye devredebilirler. Aksi takdirde, bina ve tesisler B.K.İ. ye intikal eder.

Arazisi özel mülkiyete ait serbest bölgelerde satın aldığı arazide yaptırdığı işyerinde faaliyette bulunan kullanıcılar, faaliyet ruhsat sürelerinin bitiminde yeni bir faaliyet ruhsatı alabilirler. Bu kullanıcılar, faaliyetlerine son verilmesi veya faaliyet ruhsatlarının iptal edilmesi halinde arazileri ile üzerindeki bina ve tesislerini Genel Müdürlüğün uygun göreceği diğer bir gerçek veya tüzel kişiye satabilirler.

Bölgede inşa edilecek üst yapıların tabi olacağı yapı ve inşa esasları her bölge için Genel Müdürlükçe belirlenir. Bölge faaliyete geçmeden önce inşa edilecek üst yapılara ilişkin projeler Genel Müdürlükçe onaylanır.

Yapı ve Tesislerin Korunması

Madde 9- Bölge Müdürleri, Bölgenin alt ve üstyapı tesisleri ile sınırlarının korunması ve değişikliklerin devamlı gözetim ve denetimi altında yapılmasını ve teslim alınmasını sağlamakla yükümlüdürler. Kullanıcıların tasarrufta buldukları yer ve tesislerin kullanılabilir halde geri teslim edilmesi ve gerekiyorsa eski durumuna getirilmeleri amacıyla Bölge Müdürlüğü tarafından belirlenecek olan tazminatın tahsili için İşletici veya B.K.İ. ile Bölge Müdürlüğü gerekli tedbirleri birlikte alırlar.

İKİNCİ BÖLÜM

Faaliyet Konuları, Faaliyet Ruhsatı, Giriş İzin Belgesi ve Görev Kartı Bölgelerdeki Faaliyet Konuları

Madde 10- Serbest Bölgelerde, Yüksek Planlama Kurulu'nca (Y.P.K.) uygun görülecek her türlü sınai, ticari ve hizmetle ilgili faaliyetler yapılabilir.

Faaliyet Ruhsatının Verilmesi

(*) Madde 11- Bölgede faaliyette bulunmak isteyen gerçek ve tüzel kişiler, "Faaliyet Ruhsatı" almak için "Faaliyet Ruhsatı Müracaat Formunu Genel Müdürlüğe doğrudan teslim edebilecekleri gibi, ilgili Bölge Müdürlüğü kanalıyla veya taahhütlü olarak posta yoluyla da gönderebilirler. Müracaatın posta yoluyla yapılması halinde Faaliyet Ruhsatı Müracaat Formu'nun postaya verildiği tarih, Genel Müdürlüğe teslim tarihi olarak kabul edilir.

Faaliyet Ruhsatı Müracaat Formunun doldurulup, yukarıda belirtilen şekilde verilmesi ve Faaliyet Ruhsatı Müracaat Ücretinin Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası nezdindeki Serbest Bölgeler Özel Hesabına yatırılmasıyla müracaat yapılmış olur. Müracaatın değerlendirilmesi sonucunda Serbest Bölgede faaliyet göstermek üzere Faaliyet Ruhsatı verilmesi uygun görülenlere, bu durum yazılı olarak bildirilir. Söz konusu yazıda müracaatçıya kira veya satın alma sözleşmesi yapması için 30 günlük süre tanınır. Bu süre içerisinde kira veya satın alma sözleşmesini yapan müracaatçı, bu sözleşmeleri Bölge Müdürlüğüne onaylatarak bir örneğini Genel Müdürlüğe gönderir. Sözleşmenin gönderilmesini müteakip Genel Müdürlükçe Faaliyet Ruhsatı düzenlenir. Bu süre içinde sözleşme yapmayanlar, Faaliyet Ruhsatı alma hakkını kaybederler.

Genel Müdürlük, Faaliyet Ruhsatı Müracaat Formu üzerinde gerekli değerlendirmeleri yapar ve koşulların uygun olmadığını anlaşılması halinde yapılan müracaatı reddedebilir.

Faaliyet Ruhsatı; müracaatçının talebi, faaliyet konusu, yatırım tutarı ve benzeri diğer hususlar Bölgeler itibariyle göz önünde bulundurularak değerlendirilir.

Faaliyet ruhsatı süresi, faaliyet ruhsatı müracaatı, diğer izin belgelerine ilişkin esaslar ve ücretler Genel Müdürlükçe belirlenir.

Depolama Faaliyet Ruhsatına sahip Kullanıcılar, diğer Kullanıcıların veya Kullanıcı olmayan gerçek ve tüzel kişilerin mallarını, düzenledikleri depo kira sözleşmesini Bölge Müdürlüğüne onaylattıktan sonra, depolama işlemini yapabilirler.

Kullanıcıların Sınai ve Ticari Sicillerinin Tutulması ve Bölge İşlemlerinin Bilgisayar Veri İşleme Tekniği Yoluyla Yapılması

(*) 17 Ağustos 2002 tarih ve 24849 numaralı Resmi Gazete'de yayımlanan yönetmelik ile değiştirilmiştir.

(**) Madde 12– Kendilerine "Faaliyet Ruhsatı" verilen gerçek ve tüzel kişiler, faaliyete başlamadan önce, Bölge Müdürlüğü Tescil Bürosunda "Sicil Defteri"ne kaydedilirler. Yapılan kayıta, ruhsatta bulunan bilgiler ile ilgilinin icra edeceği meslek ve ticari faaliyet dalı aynen işlenir ve ilgiliye bir ticaret veya sınai sicil numarası ile bunun da üzerine işlendiği bir "Sicil Belgesi" verilir. İlgili, meslek veya ticari faaliyetinde herhangi bir değişiklik olduğunda, bu durumu Bölge Müdürlüğüne bildirmek ve bu tür değişiklikleri sicil kaydına işletmek zorundadır.

Serbest bölgede faaliyet gösteren kullanıcılar, genel esaslar çerçevesinde gelir ve kurumlar vergisi mükellefiyeti tesis ettirerek, Vergi Usul Kanununun defter tutma ile belge ve kayıt düzenine ilişkin hükümlerine uymak zorundadırlar.

Kullanıcılar, bu Yönetmelik hükümleri kapsamında Serbest Bölge İşlem Formu ile gerçekleştirilen tüm işlemlerini bilgisayar veri işleme tekniği yoluyla yaparlar. Bu konudaki uygulamanın zamanlaması ve kapsamı hakkındaki düzenlemeler Genel Müdürlükçe tespit edilir.

Giriş İzin Belgesi ve Görev Kartı

Madde 13- “Faaliyet Ruhsatı” alan gerçek ve tüzel kişiler ve bunların temsilci, görevli ve işçileri ile Bölgede her türlü iş veya işlemlerini yürüten kişiler, ilgili Bölge Müdürlüğünden “Giriş İzin Belgesi” almak kaydıyla, Bölgeye girebilirler. Kısa süreli girişler için Bölge Müdürlüğünce verilen “Özel İzin Belgesi”yle de Bölgeye girilebilir.

“Giriş İzin Belgesi”, Bölge Müdürlüğünce düzenlenir. Üzerinde ilgili Bölge Müdürlüğünü tanımlayan ibare ve bu Müdürlüğün mührü, tanzim tarihi, taşıyanın resmi, adı ve soyadı, işyeri ve adresi ile geçerlilik süresi bulunur. Özel İzin Belgesinde taşıyanın adı ve soyadı bulunmaz. Bu belgeler farklı renklerde düzenlenir ve Özel İzin Belgesi çıkışta ilgililere iade edilir.

Bölge Müdürlüğü ile diğer kamu kurumu birimlerinde ve İşletici veya B.K.İ. nezdinde çalışan görevlilere, “Giriş İzin Belgesi”ndeki bilgileri kapsayan ve Bölge Müdürlüğü tarafından düzenlenen “Görev Kartı” verilir. Anılan görevliler, ancak bu kartlarını göstererek Bölgeye girip çalışabilirler.

Bölgenin kuruluş aşamasında veya faaliyete geçmelerinden itibaren yapılan inşaat, bakım ve onarım işleri için İşletici, B.K.İ. ve/veya Kullanıcılar tarafından günlük olarak temin edilen işçilere hüviyet ibrazı karşılığında Özel İzin Belgesi verilebilir. Bu duruma göre verilen özel izin belgeleri, çalıştırılan işçi sayısı dikkate alınarak düzenlenir. İşçi sayısında değişiklik olduğu takdirde, fazla verilen kartlar geri alınarak iptal edilir, eksik olması durumunda ise yeni kartlar düzenlenerek ilgililerine verilir.

Faaliyetin Geçici Olarak Durdurulması ve Faaliyet Ruhsatının İptali

---

(**) 7 Kasım 2006 tarih ve 26339 numaralı Resmi Gazete’de yayımlanan yönetmelik ile değiştirilmiştir.

(*) Madde 14- Kullanıcıların faaliyetlerinin geçici olarak durdurulması ve faaliyet ruhsatının iptaline ilişkin esaslar şunlardır:

a) Aşağıda belirtilen hallerde, Bölge Müdürlüğünce kullanıcının serbest bölgeden mal çıkışlarına ve bölge içi mal satışlarına ilişkin serbest bölge işlem formları üç ay süreyle işleme konulmaz. Ancak, kullanıcı tarafından üç aylık süre içerisinde bu hususların düzeltilmesi halinde Bölge Müdürlüğünce işlem formları tekrar işleme konulur.

1) Yönetmelik hükümleri uyarınca verilmesi gereken belgeler ile Genel Müdürlük ve Bölge Müdürlüğünce istenilen bilgi ve belgelerin zamanında verilmemesi veya yanlış bilgi verilmesi,

2) Kullanıcı, yetkili temsilcisi veya görevlileri tarafından bölge tesis, araç-gereç ve ekipmanlarına veya diğer kullanıcılara zarar verildiğinin tespit edilmesi ve Bölge Müdürlüğünce yapılan uyarıya rağmen bu durumun düzeltilmemesi ve/veya zararın tazmin edilmemesi,

3) Kullanıcının İşletici veya Bölge Kurucu-İşleticisi ile yaptığı kira ve/veya satış sözleşmesi hükümlerine uymadığının tespit edilmesi,

4) Yazılı talimatlara uyulmadığının veya bölge düzenini bozucu davranışlarda bulunulduğunun tespit edilmesi,

5) Faaliyet ruhsatı müracaat formunda beyan ve taahhüt edilen hususlarda meydana gelen değişikliklerin bildirilmemesi.

b) Aşağıda belirtilen hallerde Bölge Müdürlüğünce yapılan tespitlerin ve düzenlenen tutanakların Genel Müdürlük tarafından incelenmesi sonucu gerekli görülmesi halinde faaliyet ruhsatı iptal edilir.

1) (a) bendinde belirtilen süre sonunda, aykırı işleme devam edildiğinin Bölge Müdürlüğünce tutanakla tespit edilmesi,

2) Faaliyet ruhsatı müracaat formunda beyan ve taahhüt edilen hususlara uyulmaması veya beyan edilen hususların gerçek dışı olduğunun sonradan yapılan araştırma ve incelemeler veya denetimler neticesinde tespit edilmesi,

3) Kanun, yönetmelik, tebliğ ve genelge hükümlerine uyulmadığının tespit edilmesi.

c) Aşağıda belirtilen hallerde faaliyet ruhsatı hiçbir uyarıya gerek kalmaksızın Genel Müdürlükçe iptal edilir.

1) Bölge dışındaki faaliyetler nedeniyle elde edilen kazanç ve iratların, bölgede elde edilmiş kazanç ve iratlar gibi gösterilerek muhasebe kayıtlarının birleştirilmesi

---

(*) 3 Mayıs 2005 tarih ve 25804 numaralı Resmi Gazete’de yayımlanan yönetmelik ile değiştirilmiştir.

ve/veya bu amaçla sahte veya muhteviyatı yanıltıcı belge kullanılması suretiyle vergi kaçırıldığıının belirlenmesi,

2) Mevzuata aykırı olarak bölgeye mal getirildiğinin veya bölgeden mal çıkarıldığıının tespit edilmesi, envanter kayıtları ile mevcut stoklar arasında eksiklik veya fazlalık bulunduğunun tespit edilmesi.

Faaliyet ruhsatında belirtilen sürenin sona ermesi veya ruhsatları yukarıdaki nedenlerle iptal edilmiş olmasına rağmen faaliyetine devam etme girişiminde bulunanların malları bölgeye alınmaz. Bölgedeki malları bu Yönetmeliğin 52 nci maddesine göre tasfiye işlemine tabi tutulur.

Giriş İzin Belgesi, Özel İzin Belgesi ve Görev Kartlarının İptali

Madde 15- Faaliyet ruhsatı iptal edilenler ile yanlarında çalışanların, “Giriş İzin Belgesi” veya “Görev Kartı” olup da, 14’ncü maddede belirtilen davranışlarda bulunanların bu davranışlarının Bölge Müdürlüğünce düzenlenen bir tutanakla tesbiti halinde, “Giriş İzin Belgesi” veya “Görev Kartı” Bölge Müdürlüğünce iptal edilir ve durum ilgiliye tebliğ edilir. Söz konusu iptal hallerinin “Özel İzin Belgesi” taşıyanlarda görülmesi durumunda, görevlilerce belge geri alınır ve bu kişiler Bölge dışına çıkarılır.

Kullanıcılar, yanlarında çalışanların işlerine son vermeleri halinde, durumu aynı gün içinde Bölge Müdürlüğüne bildirmekle yükümlüdürler. Bu durumda işine son verilenlerin “Giriş İzin Belgeleri” Bölge Müdürlüğünce iptal edilir. Ancak bu kişilerin Bölgede yeni bir iş bulmaları ve “Giriş İzin Belgeleri”nin sürelerinin de dolmamış olması halinde söz konusu belgeleri gerekli değişiklik işlemlerinin tescilinden sonra iade edilir.

“Giriş İzin Belgesi”, “Görev Kartı” veya “Özel İzin Belgesi” iptal edilen kişi, polis ve gümrük muhafaza görevlileri tarafından Bölge dışına çıkarılır ve bu kişilerin yanlarında bulunan gümrüğe tabi eşyaları gümrük mevzuatına ve Bölgede bulunan malları da Yönetmeliğin 52’nci maddesi hükümlerine göre işleme tabi tutulur.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Bölge Güvenliğinin Sağlanması ve Çalışma Esasları

Güvenlik

Madde 16- Bölge Müdürleri, Bölge güvenliği ile ilgili taleplerini, Valiliğe intikal ettirmekle yükümlüdürler. Valiler, Bölgede asayiş hizmetlerinin polis tarafından yerine getirilmesi için, özel tedbirler alınması ve Bölge sınırlarında, giriş-çıkış kapılarında yeterli sayıda polis ve gümrük muhafaza görevlileri bulundurmaları suretiyle Bölgenin güvenliğini sağlamakla yükümlüdürler.

Bölgede faaliyet gösteren Kullanıcılar da faaliyet gösterdikleri binalarda yeterli sayıda koruma görevlisi bulundurur ve istihdam ettikleri en az bir koruma görevlisi ile ilgili bilgileri Bölge Müdürlüğüne bildirirler.

Çalışma Esasları

Madde 17- Kullanıcılar ve bunların Bölgedeki işyerleri ile bu işyerlerinde çalışanlar, Bölge Müdürlüklerinin gözetim ve denetiminde, Türkiye Cumhuriyeti çalışma mevzuatı hükümlerine tabi tutulurlar.

Türkiye sınırları içindeki işyerleri için öngörülen asgari ücret ve fazla çalışma esasları, B.K.İ. veya İşletici ile Kullanıcıların işyerleri için de uygulanır.

Bölgede çalışanlar ile işverenler arasında yapılan “İş Akdi” üç nüsha olarak düzenlenir ve bir nüshası Bölge Müdürlüğüne verilir.

Bu maddenin uygulaması ile ilgili şekil ve usullere ilişkin esaslar Genel Müdürlükçe çıkarılacak tebliğ/genelgelerle düzenlenir.

Yabancılar İçin Çalışma İzni

Madde 18- Kullanıcılar, Bölgede çalıştırma ihtiyacı duydukları yabancı yönetici ve vasıflı personel için “Çalışma İzni” almak üzere, Bölge Müdürlüğüne veya Genel Müdürlüğe müracaat ederler.

Müracaat, “Çalışma İzin Belgesi” almak için hazırlanmış matbu formların ve eklerinin doldurularak imzalanması suretiyle yapılır.

Yapılan bu talep, Genel Müdürlük tarafından ilgili mercilerle de koordinasyon sağlanmak suretiyle değerlendirilir ve uygun görülenlere “Çalışma İzin Belgesi” verilir.

Kullanıcılar, yanlarında çalıştırdıkları kişilerin Bölge içindeki hareket ve davranışlarından, çalışma esnasında üçüncü şahıslara veya Bölgeye verdikleri zararlardan müteselsilen sorumludurlar.

İkamet İzni/Gece Çalışma İzni

Madde 19- Bölgede ikamet yasaktır. Ancak, güvenliğin sağlanması için Bölgenin kontrol ve korunmasıyla görevlendirilmiş olan güvenlik, gümrük muhafaza ve koruma görevlilerinin, keza yaptıkları işlerin mahiyeti gereği Bölgede ikamet zorunda bulunanlar ile Bölgede işgününü takip eden gece de çalışmak zorunda bulunanların ikamet/gece çalışma izinleri, güvenlik ve gümrük idaresine yazılı bilgi verilmek suretiyle, Bölge Müdürlüğünce verilir. Bölgede verilen ikamet/gece çalışma izinleri sınırlı olup, ancak yukarıda belirtilen görevliler için hüküm ifade eder. Bu izin hiç bir şekil ve suretle bu görevlilerin yakınlarını veya ailelerini kapsamaz.

Kullanıcılara verilen ikamet/gece çalışma izni: Faaliyet Ruhsatı, Giriş İzin Belgesi veya Görev Kartlarından birinin iptali halinde, ilgili Bölge Müdürlüğünce derhal iptal edilir.

Bölgelerde, yukarıda belirtilen nedenler dışında, ikamet izni ile ilgili düzenleme yapmaya Müsteşarlığın bağlı olduğu Bakanlık yetkilidir.

Çalışma Saatleri, Giriş ve Çıkışların Kontrolü

Madde 20- Bölgede günde 24 saat ve haftada yedi gün çalışma yapılabilir. Ancak, Bölgede yapılacak işler ile yük alıp vermek ve her türlü Gümrük işlemlerinin normal çalışma saati içinde yapılması esastır. Normal çalışma saatleri dışında veya tatil zamanlarında Gümrükle ilgili iş yapılması yazılı olarak istenildiği takdirde bu istek, Bölge Müdürlüğünce uygun görüldükten ve Gümrük İdaresince kabul edildikten ve fazla mesai ücretinin yatırılmasını müteakip işin yapılmasına izin verilir.

Bu amaçla, B.K.İ. veya İşletici, Bölgede resmi çalışma saatleri dışında da Bölge Müdürlüğünün talebiyle gerekli personeli bulundurmaları zorundadırlar. Bölge Müdürlüğü, çalışma sürelerinin düzenlenmesi konusunda gerekli tedbirleri alır ve duyurur.

Bölge kapılarından giren kimselerden, gümrük muhafaza veya güvenlik görevlilerine duruma göre “Giriş İzin Belgesi”, “Görev Kartı” veya “Özel İzin Belgesi”nin gösterilmesi talep edildiğinde, anılan belgelerden ilgisine göre birini gösteremeyenler Bölgeye alınmaz.

Gümrük muamelelerine tabi olmaksızın Bölgeye mal giriş ve çıkışlarını önlemek amacıyla, Bölge kapılarında araç ve kişiler, Gümrük Muhafaza görevlilerince, gerektiğinde aranabilir, Bölge Müdürlüğünün talebiyle Kullanıcıların işyerleri ve araçlarında da arama yapılabilir.

Sosyal Güvenlik ve Sosyal Yardım Esasları

Madde 21- Bölgede faaliyette bulunan Kullanıcılar ile bunların yanlarında bir iş aktine göre çalışan işçiler hakkında yabancı uyruklular da dahil olmak üzere, Türkiye Cumhuriyeti Sosyal Güvenlik Mevzuatı hükümleri uygulanır. Ancak, Türkiye ile diğer ülkeler arasında sosyal güvenlik konusunda yapılan sözleşmeler varsa, bu sözleşme hükümleri de tatbik olunur. Sosyal Güvenlik Kurumlarına yükümlülere sigorta primleri döviz veya Türk Lirası olarak ödenebilir. Hak sahiplerine tediye ise bu kurumlar tarafından Türk Lirası olarak yapılır.

Bölge İçi Toplum Hizmetleri İçin Müracaat Mercii

Madde 22- Bölgede faaliyette bulunan Kullanıcılar ile bunlara yardımcı hizmetleri verenler, gerek duydukları elektrik, su, gaz, akaryakıt gibi ihtiyaçlarının karşılanması, haberleşme hizmetlerinin sağlanması, ulaşım ve toplu taşıma hizmetlerinin yapılması, iş yerlerinin veya civarlarının temizlenmesi ve temizlikle ilgili aksaklıkların giderilmesi, sağlık sorunlarının çözümlenmesi, iş kazası ve hastalık hallerinde ilk yardım müdahalesi ile cankurtaran araç ve gereçlerinin temini gibi hizmetlerin ücreti mukabilinde yerine getirilmesi için, B.K.İ. veya İşletici yetkililerine müracaat ederler.

Bölge Müdürlüğü anılan hizmetlerin B.K.İ. veya İşletici veya diğer kuruluşlar tarafından iyi ve yeterli şekilde temini için gerekli denetim ve gözetimi yapar ve yazılı talimatlarıyla uyarılarda bulunur.

Defter ve Kayıtların Tutulması

Madde 23- 3 Mayıs 2005 tarih ve 25804 numaralı Resmi Gazete'de yayımlanan yönetmelik ile kaldırılmıştır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

İşletici veya Bölge Kurucu ve İşleticisi

İşletici veya B.K.İ. ile İşletme veya Kuruluş ve İşletme Sözleşmeleri

Madde 24- Bölge, Bakanlar Kurulu Kararına dayanılarak kurulan bir şirket tarafından “İşletme Sözleşmesi” çerçevesinde işletilebilir ya da Bakanlar Kurulu Kararına dayanılarak kurulan bir şirketle “Kuruluş ve İşletme Sözleşmesi” imzalanarak kurulabilir ve işletilebilir.

Yukarıdaki fıkrada belirtilen hallerden; birinci durumda yapılan sözleşmeye “İşletme Sözleşmesi”, yetki alan şirkete “Bölge İşleticisi”; ikinci durumda yapılan sözleşmeye “Kuruluş ve İşletme Sözleşmesi”, yetki alan şirkete ise “Bölge Kurucu ve İşleticisi” -B.K.İ.- denilir.

İşletici veya B.K.İ.’nin çalışma esaslarını düzenleyen sözleşmelerde; bu şirketlerin Yönetmelikte belirtilen mali ve idari yükümlülükleriyle birlikte, yönetim ve denetimlerine ilişkin esaslar da yer alır.

İşletici veya B.K.İ.’nin Mali, İdari ve Hizmet Yükümlülükleri

(*) Madde 25- İşletici veya B.K.İ.’nin mali, idari ve hizmet yükümlülükleri aşağıda belirtilmiştir:

Serbest Bölge olarak belirlenen Hazine veya kamu kuruluşlarına ait arazinin Müsteşarlık tarafından İşleticiye İşletme Sözleşmesi imzalanmak suretiyle tahsisi halinde İşleticinin yükümlülükleri, sözleşmede belirlenir. Bölgedeki Hazineye ait binalar ile, Kullanıcılar tarafından inşa ettirilen ve bilahare “Faaliyet Ruhsatı” süresinin sona ermesiyle mülkiyeti kendiliğinden Hazineye geçen bina ve tesislerin işletilmesinin İşleticinin kullanımına bırakılması halinde, kiralamaya ilişkin özel ve genel şartların kapsamı Genel Müdürlük ile İşletici arasında yapılan işletme sözleşmesinde ayrıntılı olarak hüküm altına alınır. Bölgede bina ve tesis yapıp bilahare “Faaliyet Ruhsatı” süreleri dolan Kullanıcıların, talepte bulunmaları halinde, faaliyet ruhsatlarını da yenilemiş olmaları kaydıyla aynı bina ve tesisler, İşletici tarafından kendilerine tercihli olarak kiralanır.

B.K.İ.; Bölge Müdürlüğü, Güvenlik ve Gümrük birimleriyle ihtiyaç duyulan diğer birimler için inşa edeceği bina veya binalardan inşaat bedeli ve kira talep etmez. Ancak, Bölgenin Hazine arazisi veya bir kamu kuruluşuna ait arazide kurulması halinde; altyapı için gerekli giriş-çıkış kapı ve yollar, iç yollar, yeşil sahalar, Bölge Müdürlüğü, Güvenlik, Gümrük birimleriyle diğer idari bina ve tesislerin bulunduğu alanlar ve elektrik, su ve doğal gaz gibi altyapı hizmetlerinin dağıtımında kullanılan araziler için B.K.İ.’nin kira ödeme yükümlülüğü bulunmamaktadır.

(*) 17 Ağustos 2002 tarih ve 24849 numaralı Resmi Gazete’de yayımlanan yönetmelik ile değiştirilmiştir.

İşletici veya B.K.İ., İşletme veya Kuruluş ve İşletme Sözleşmesiyle işletmesine bırakılan Bölge alanlarındaki altyapı tesislerinin ziya ve hasarlarından doğan bakım ve onarımı karşılamakla yükümlüdürler.

İşletici veya B.K.İ. Yönetmelikle belirtilen görevlerle birlikte Müsteşarlık ile arasında akdedilen İşletme veya Kuruluş ve İşletme Sözleşmesinde öngörülen diğer iş ve hizmetleri de yerine getirmekle yükümlüdür.

İşletici veya B.K.İ.'nin Yetki ve Görevleri

(*) Madde 26- İşletici ve B.K.İ.'nin yetki ve görevleri aşağıda belirtilmiştir:

İşletici veya B.K.İ. olarak Müsteşarlık ile akdettiği “İşletme” veya “Kuruluş ve İşletme Sözleşmesi” hükümleri doğrultusunda Bölgeyi işletmek. Altyapının kamu tarafından yapılmayacağına sözleşmede belirtilmesi halinde, Bölgenin altyapı tesislerini inşa etmek ve parselasyon planına göre inşaat alanlarını yeterli sayıda Kullanıcıya kiralamak ve/veya satmak,

İşletme veya Kuruluş ve İşletme Sözleşmesinde yeralan esaslar çerçevesinde, Kullanıcıların faaliyetleriyle ilgili müracaatlarını kabul etmek ve Kullanıcılarla, iskele, arazi, depo, ambar, hangar ve antrepoların işletilmesine yönelik “Kira Sözleşmeleri” ve Kullanıcıların Bölge içinde talep edecekleri gemi, liman ve diğer hizmetlerin yapılması veya kendi sorumluluğunda yaptırılmasını temin edecek “Hizmet Sözleşmelerini” düzenlemek ve birer örneklerinin gönderildiği Bölge Müdürlüğüne üç işgünü içinde reddedilmeyen kira sözleşmelerini akdetmek, reddedilenleri müracaatçılara bildirmek ve akdedilen sözleşmelere istinaden de ücret ve kiralar ile depozitoları peşin olarak tahsil etmek,

Kullanıcılarla akdedilen sözleşmelerde; kiralanılan parsellerde ve diğer yerlerde emniyet ve sağlık önlemlerinin alınmasına imkan veren, izin alınmaksızın herhangi bir değişiklik yapılmasını engelleyen, depo, ambar, hangar ve antrepolarda ve diğer yerlerde Bölge ile ilgili mevzuatta belirtilen veya tebliğ ya da genelgelerle duyurulan çalışma şekil ve hususlarının dışına çıkılmasını önleyen ve dolayısıyla Bölge düzeninin titizlikle korunmasını sağlayan hükümlere yer vermek,

Bölge Müdürlüğü, Liman, Hava meydanı, Gümrük, Güvenlik teşkilatları ve diğer kamu birimlerine Kullanıcılar tarafından verilmesi gereken bilgi ve belgeleri temin etmek,

Elektrik, su, gaz ve akaryakıt teminine ve haberleşme hizmetlerini kesintisiz sağlamaya yönelik tedbirleri almak ve ilgili kamu ve özel kuruluşlarla bu konuda koordinasyonu sağlayarak ücretlerin tahsili ve ilgili birimlere tediyesini sağlayıcı düzenlemeler yapmak,

Bölgede yangın tehlikelerine karşı, Kullanıcıların kiraladığı tüm tesis ve binaların sigortasını yaptırtmak, yangın önleme ve su boşaltma ekipmanları ile yeterli ölçüde itfaiye araç ve gereçlerinin hazır bulundurulması, genel güvenlik önlemlerinin

---

(*) 17 Ağustos 2002 tarih ve 24849 numaralı R.G.'de yayımlanan yönetmelik ile değiştirilmiştir.

aldırılması, iş ve diğer kazalarda yaralanma veya ani hastalanma hallerinde gerekecek ilk müdahale, yardım ve cankurtaran teşkilatının kurulması hususlarında yerel kamu kuruluşlarıyla gerekli

koordinasyonu sağlamak,

Bölgenin alt ve üstyapılarına zarar verenleri tespit etmek ve bu zararları tazmin ettirmek,

Bölge içinde ihtiyaç duyulan ulaşım ve taşıma taleplerini karşılamak, planlanan park ve yeşil alanları oluşturmak, bakım ve korunmalarını sağlamak, umumun ihtiyaçlarına cevap verecek lokanta, kafeterya, büfe ve benzeri yerleri organize etmek, işletmek veya işlettirmek ve sahanın tüm temizlik ve genel sağlık konularını çözümlemek.

Kullanıcılar ile İlişkiler

(*) Madde 27- Kullanıcılar, Bölgedeki faaliyetleri dolayısıyla yapılmasını istedikleri işlerle ilgili olarak “Serbest Bölge İşlem Formu”nu doldurarak Bölge Müdürlüğü’ne vermek ve Özel Hesaba ödenmesi gereken ücreti bölge gelirlerinin toplanması amacıyla açılmış olan özel hesabın bulunduğu bankalara ödeyip, aldıkları iki makbuz kopyasından birini Bölge Müdürlüğüne verilen “Serbest Bölge İşlem Formu” nüshasına ekleyerek İşletici veya B.K.İ. yetkililerine teslim etmek suretiyle, müracaatlarını yaparlar. Fon’a ödeme olmadığı hallerde “Serbest Bölge İşlem Formu”nun kalan nüshalarının Bölge Müdürlüğünden alınıp, İşletici veya B.K.İ. yetkililerine verilmesiyle müracaat işlemi tamamlanır.

“Serbest Bölge İşlem Formu”, Kullanıcı ile İşletici veya B.K.İ. arasındaki iş ilişkisini belirtilen, hizmet sözleşmesi niteliğine haiz olup, İşletici veya B.K.İ. yetkililerince bu formun imzalanarak bir nüshasının Kullanıcıya verilmesiyle sözleşme akdedilmiş olur.

Kullanıcılar, Bölgeye gelen ve giden veya Bölgede bulunan mallar için ihtiyaç duydukları yükleme, boşaltma, taşıma, istifleme ve diğer hizmetlerini ücret karşılığında İşleticiye veya B.K.İ.’ne yaptırırlar. Kullanıcıların Bölgedeki faaliyetleri nedeniyle ihtiyaç duydukları araç, gereç ve ekipmanları İşletici veya

B.K.İ. sağlayamadığı takdirde Kullanıcılar, Bölge Müdürlüğünün izni ve İşletici veya B.K.İ.’nin koordinasyonu dahilinde, aynı Bölgede faaliyette bulunan diğer Kullanıcılardan da temin edebilirler. İşletici veya B.K.İ. bu hizmetlerden dolayı Kullanıcıya bizzat yaptığı koordinasyon hizmeti karşılığında koordinasyon ücreti dışında başka ücret talep edemez.

Kullanıcının “Serbest Bölge İşlem Formu”, kamu veya özel bir kuruluş tarafından yerine getirilmesi gereken bir hizmet talebini kapsıyorsa, özel kuruluş tarafından yerine getirilecek işler için Bölge Müdürlüğünden ön izin alınmak kaydıyla, hizmet ücretinin

---

(*) 17 Ağustos 2002 tarih ve 24849 numaralı Resmi Gazete’de yayımlanan yönetmelik ile değiştirilmiştir.

İşletici veya B.K.İ. veznesine ödenmesi ve alınan iki makbuz kopyasından birinin Bölge Müdürlüğünden getirilen

“Serbest Bölge İşlem Formu” nüshasına eklenmek üzere, İşletici veya B.K.İ. yetkilisine verilir.

İşletici veya B.K.İ. tarafından yürütülen hizmetlere ilişkin tarifeler ve esaslar Genel Müdürlük tarafından belirlenir.

Gümrük Muafiyeti

Madde 28- 3 Mayıs 2005 tarih ve 25804 numaralı Resmi Gazete’de yayımlanan yönetmelik ile kaldırılmıştır.

Vergi ve Diğer Teşvikler

Madde 29- 3 Mayıs 2005 tarih ve 25804 numaralı Resmi Gazete’de yayımlanan yönetmelik ile kaldırılmıştır.

ÜÇÜNCÜ KISIM

BÖLGEDEKİ MALLAR, KİRA VE HİZMET SÖZLEŞMELERİ VE TARİFELER

BİRİNCİ BÖLÜM

İhraç ve İthal Olunan Mallar ve Transit Mal Taşımacılığı

İhraç Edilen Mallar

(*) Madde 30- Türkiye’den Bölgeye sevk edilen mallar, dışticaret rejimine tabi tutulur ve bu rejime göre ihraç edilmiş sayılır. Bölge ile diğer ülkeler ve Serbest Bölgeler arasında dışticaret rejimi uygulanmaz. Bölgeden yurtdışına mal gönderilmesi ve hizmet verilmesi serbesttir.

Dışticaret rejiminde öngörülen süre içinde, Türkiye’den Bölgeye ihraç edilip tekrar Türkiye’ye geri getirilen mallardan 41 inci maddenin birinci fıkrasının (b) bendinin 2 nolu alt bendinde belirtilen ücret alınır.

Bir parti olarak toplam fatura bedeli 500 A.B.D. Dolarının altında kalmak üzere Bölge Müdürlüğü veya Bölge Müdürlüğü onayı ile İşletici veya B.K.İ. ya da Kullanıcı tarafından Bölgeye getirilen Türkiye mahreçli mallar, isteğe bağlı olarak ihracat işlemine tabi tutulmayabilir.

Bölgeden çıkartılan mallar için;

- “Menşe Şahadetnamesi”, Gümrük Kanunu ve buna bağlı Gümrük Yönetmeliği’nin ilgili;
- “A.TR. Dolaşım Belgeleri”, 10.01.1979 tarih ve 16515 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanan “AET Dolaşım Belgeleri Yönetmeliği”;
- “EUR.1 Sertifikası”, 22.05.1992 tarih ve 21235 Mükerrer sayılı Resmi Gazete’de yayınlanan “EUR.1 Dolaşım Sertifikaları Yönetmeliği”;

hükümlerine göre, Ticaret ve Sanayi Odalarına üyelik şartı aranmaksızın, Bölge Müdürlüğünün yazısına istinaden mahalli Odalarca verilir.

Serbest Bölge Gümrük İdareleri, vize edilmek üzere ibraz olunan “A.TR Dolaşım Belgeleri” ve “EUR.1 Sertifikası”nın doğruluğunun kontrolünü ve sözkonusu Belge ve Sertifikada kayıtlı eşyanın muayenesini yaparak vize eder.

Serbest Bölgelerdeki malların menşei ve bu mallar için A.TR Dolaşım Belgeleri ve EUR.1 Sertifikası düzenlenmesiyle ilgili olarak;

(*) 17 Ağustos 2002 tarih ve 24849 numaralı Resmi Gazete’de yayımlanan yönetmelik ile değiştirilmiştir.

Serbest Bölgeler, Gümrük Kanunu'nun 15'nci maddesi uyarınca, Türkiye siyasi sınırları içinde yer almakla beraber, vergi ödeme mükellefiyeti açısından gümrük hattı dışındadır. Bölgelerde üretilen mallar, Gümrük Kanunu'nda belirtilen menşe kriterleri; Türkiye'de elde edilen Türkiye menşeli ürünler -tümüyle üretilme kriteri- veya tümüyle Türkiye'de elde edilmemiş yabancı menşeli veya menşei belirsiz girdiler ihtiva eden eşyanın, Türkiye'de gördüğü değişiklik ve işlem dolayısıyla Türkiye menşeli sayılması - Esaslı değişim kriteri- çerçevesinde, "Türkiye Menşeli" hüviyetine haizdir.

Türkiye ile Avrupa Ekonomik Topluluğu arasında bir Ortaklık yaratan Ankara Anlaşması'nın 4'ncü maddesinde belirtilen "Geçiş Dönemi"nin gerçekleşme şartları, usulleri, sıra ve sürelerini belirleyen Katma Protokol'ün 2'nci maddesi kapsamında, Türkiye veya Topluluk'da ithal işlemleri tamamlanmış, gerekli gümrük vergisi ve eş etkili vergi veya resimleri tahsil edilmiş ve bu vergi ve resimleri tam veya kısmi bir iadedden yararlanmamış olan üçüncü ülkeler çıkışlı serbest dolaşım durumunda sayılan malların, Bölgede ham, yarı mamül veya mamül halde bulunmaları dolayısıyla veya bunların Bölgede üretilen bir malın bünyesine girmesiyle üretilerek millileşen eşya için, eşyanın tarife pozisyonunda meydana gelen değişikliğe bakılmaksızın, düzenlenen A.TR Dolaşım Belgeleri, Serbest Bölge Gümrük İdareleri'nce vize edilir.

Katma Protokol'ün 3'ncü maddesinde belirtildiği şekilde, Türkiye veya Topluluk'da elde edilen ve imaline Türkiye veya Topluluk'da serbest dolaşım durumunda bulunmayan üçüncü ülkeler çıkışlı maddeler giren mallar için A.TR. Dolaşım Belgeleri düzenlenmesi, imallerine giren üçüncü ülkeler maddeleri için Ortak Gümrük Tarifesi'nde öngörülen "Fark Giderici Vergi"nin 2/72 ve 3/72 sayılı Ortaklık Konseyi Kararları hükümlerine göre ihracatçı ülke Türkiye'de, Serbest Bölge Gümrük İdaresi'nce tahsil edilmesiyle mümkündür. Söz konusu mallar için düzenlenen A.TR Dolaşım Belgeleri, Serbest Bölge Gümrük İdareleri'nce vize edilir.

Türkiye ile EFTA Devletleri Arasında Akdedilen Anlaşma'ya Ek Protokol B'de yer alan hükümlerin Türkiye'deki Serbest Bölgelerde yerine getirilmesi ile Türkiye menşei kazanan ürünler için Menşe Şahadetnamesi ve EUR.1 Sertifikası düzenlenir ve bu sertifika Serbest Bölge Gümrük İdaresi'nce vize edilir.

İthal Edilen Mallar ve Transit/Aktarma Mal Taşımacılığı

Madde 31- Bölgeden, Türkiye'ye sevk edilen mallar dış ticaret rejimine tabi tutulur ve bu rejime göre ithal edilmiş sayılır. Bölge ile diğer ülkeler ve Serbest Bölgeler arasında dış ticaret rejimi uygulanmaz.

Transit/Aktarma taşımaya tabi malların Bölgeye giriş ve çıkışı Bölge Müdürlüğünün izniyle yapılır.

Yabancı bir memleketten başka bir yabancı memlekete veya Türkiye'den yabancı bir memlekete gitmek ya da yabancı bir memleketten Türkiye'ye gelmek üzere Bölgeden geçen/geçirilen eşya, Bölgede "Transit" halinde sayılır. Transit olarak geçen/geçirilen eşyanın, Serbest Bölgede aktarma edilmesi, karaya çıkarılması veya bir süre kalması transit halini değiştirmez.

Yabancı bir ülkeden deniz, hava, demiryolu ve karayoluyla Serbest Bölge limanına getirilen eşyanın, deniz yoluyla yabancı bir limana veya diğer bir Serbest Bölge limanına sevki “Aktarma” sayılır.

İKİNCİ BÖLÜM

Bölgeye Mal Giriş ve Çıkışı

Bölgeye Getirilmesi Yasak Olan veya Özel Düzenek/Yapı Gerektiren Mallar

(*) Madde 32- Ateşli silahlar ve bunların mühimmatının, radyoaktif maddelerin, tehlikeli ve zehirli atıkların bölgelere getirilmesi yasaktır.

Parlayıcı, patlayıcı, yanıcı, yanmayı artırıcı veya bir arada bulunduğu mallar için tehlikeli olan maddeler özel düzenek veya yapıların bulunması şartıyla bölgelere getirilebilir.

Uyuşturucu maddeler, psikotrop maddeler ve bunlarla ilgili kimyasal maddeler ile bunların müstahzarlarının serbest bölgelere giriş ve çıkışı Sağlık Bakanlığının uyguladığı ulusal ve uluslararası mevzuat hükümlerine tabidir.

Malların Bölgeye Girişi ve Çıkışı

Madde 33- Malların Bölgeye girişi ve çıkışı ile ilgili usul ve esaslar Genel Müdürlükçe çıkarılacak genelge/tebliğlerle düzenlenir.

Bölge ile Diğer Varış Yerleri Arası Mal Akımı

Madde 34- Serbest Bölge adresli olduğu halde herhangi bir nedenle Bölgeye dahil olmayan bir yere boşaltılan mallar veya Bölgeye ait olmayan bir varış yerine adres edilmiş, fakat Bölgeye dahil bir yere boşaltılan mallar, adres edildikleri varış yerlerine Gümrük İdaresinin gözetim ve denetimi altında en seri şekilde gönderilir. Ancak Bölge adres verilerek gönderilen mallar en kısa zamanda Serbest Bölgeye intikal ettirilir. Ancak, serbest bölge adresli malların Bölgeye gelip, yer olmaması nedeniyle Gümrük antreposuna veya bir başka yere depolanması halinde, geçici kabulle yurtiçine satıldığında veya sair şekilde yurtiçine sokulduğunda ya da yurtdışına gönderildiğinde bu mallar serbest bölge hükümlerine tabi olur. Bölge depolarının yeterli olmasıyla bu uygulamaya son verilir.

Bölge içerisindeki eşyanın yükleme, boşaltma, nakletme, ve sair işlemleri için gerekli ekipman, araç ve gereçlerin geçici olarak Bölgeye sokulmasına, Bölge Müdürlüğünün yazılı talebi doğrultusunda, Gümrük Muhafaza Müdürlüğünce tutulan “Giriş-Çıkış Defteri”ne kaydı suretiyle Gümrük İdaresince izin verilir.

Serbest Bölge adresli veya çıkışlı olup, deniz yoluyla gelen veya giden eşyanın, Bölgenin denize rıhtımı olmaması veya limanı olmasına rağmen yakın bir limandan getirilmesi veya götürülmesi durumunda Bölge ile olan bağlantısı, Serbest Bölge Gümrük Müdürlüğünce tescilli ve Bölge Müdürlüğünce tanzim ve tescilli “Serbest Bölge İşlem Formu”na istinaden ve “Transit Beyannamesi” düzenlenmesine gerek kalmadan, Gümrük İdaresince görevlendirilecek memurun refakatinde gemiden doğrudan Bölgeye alınmasıyla veya Bölgeden gemiye götürülmesiyle sağlanır. Geminin

---

(*) 27 Mart 2001 tarih ve 24355 numaralı R.G.’de yayımlanan yönetmelik ile değiştirilmiştir.

bulunduğu yer ile Bölge arasındaki koridor, Serbest Bölge olarak addedilir. Bir Serbest Bölgenin fiziki olarak ayrılmış olan kısımları arasındaki mal sevkiyatı gümrük gözetiminde yapılır.

Havaalanları içi veya sınırındaki serbest bölgelere havayoluyla gelen-giden tehlikeli maddelerin özel kaplar içerisinde getirilerek apronda bekletilmeksizin hazır bulundurulacak araçlar ile Serbest Bölge hava aracına aktarılması için B.K.İ. veya İşletici, Havaalanı ve Gümrük İdareleri ile gerekli koordinasyonu sağlar.

Malların Satılması veya Devri

Madde 35- Kullanıcılar, Bölgeden yurtdışına veya Türkiye'ye toptan satış yaparlar. Kullanıcılar ve Bölgede depo kiralayan firmalar, Bölge Müdürlüğüne yazılı olarak bildirmek kaydıyla, aynı Bölgedeki diğer Kullanıcılara toptan satış yapabilir veya mallarını toptan devredebilirler.

Bölgedeki Mallardan Sorumluluk

Madde 36- Bölgede faaliyette bulunan Kullanıcılar, mallarındaki kayıp ya da sayı, çeşit ve ağırlık bakımından meydana gelen noksanlık ile mal kalitesindeki değişikliklerden dolayı Bölge Müdürlüğüne karşı sorumludurlar. Kullanıcılar, malların tabiatından ileri gelen bir kayıp ve noksanlığın varlığını veya mücbir sebepten dolayı bu farklılığın doğduğunu kanıtlamaları halinde bu sorumluluk ortadan kalkar.

Bölgedeki mallarda; normal işlemler, tabii aşınma, fire veya benzeri nedenler dışında, bir eksikliğin veya sebebi açıklanamayan bir fazlalığın tesbit edilmesi halinde, ilgili Kullanıcı, İşletici veya B.K.İ. bu durumu Bölge Müdürlüğüne yazılı olarak bildirir ve gerekli yükümlülükleri yerine getirir.

İmha Edilmesi Gerekli Olan Mallar ve Atıklar

(*) Madde 37- Kullanım süresinin dolması, eskime, bozulma, çürüme vb. nedenlerle bölge dışına çıkarılması gerektiği veya diğer kullanıcıların mallarına zarar verici olduğu ya da sağlık kurallarıyla bağdaşmadığı Bölge Müdürlüğüne tespit edilen malların bölgede veya bölge dışında imhasına Bölge Müdürlüğü başkanlığında, Gümrük ve Gümrük Muhafaza Müdürlükleri, Çevre ve Orman Bakanlığı ile İşletici veya Bölge Kurucu İşleticisi yetkilileri ve gerektiğinde Bölge Müdürlüğüne tayin edilecek ve mallar üzerinde ihtisası olan bir eksperin de bulunduğu komisyon tarafından karar verilir.

Komisyon tarafından imhasına karar verilen bu malların imhası, Bölge Müdürlüğüne kullanıcıdan yazılı olarak talep edilir. Bu talebin, tebliğ edildiği tarihten itibaren 24 saat içinde yerine getirilmeye başlanması esastır.

Malların imha işlemine kullanıcı tarafından başlanılmaması halinde, imha işlemi İşletici veya Bölge Kurucu İşleticisi tarafından yürütülür. Yapılan tüm masraflar

---

(*) 29 Haziran 2003 tarih ve 25153 numaralı Resmi Gazete'de yayımlanan yönetmelik ile değiştirilmiştir.

kullanıcıya rücu edilir. Yapılan masrafların kullanıcı tarafından ödenmemesi halinde Yönetmeliğin 14/a maddesine göre kullanıcının ticari işlemleri durdurulur.

Bölge içerisinde imha yeri bulunmaması durumunda bu mallar imha edilmek üzere Bölge Kurucu İşleticisi, İşletici veya kullanıcı tarafından Gümrük İdaresi görevlilerinin gözetimi altında ayniyat kontrolü yapılmak suretiyle bölge dışındaki temizlik hizmetiyle ilgili kamu görevlilerine veya bu işi yapan özel kişilere imha edilmek üzere teslim edilir. İmha edilen mallar kullanıcının envanter kayıtlarından silinir.

Bölgedeki faaliyetler sonucu ortaya çıkan atıkların bölge dışına çıkarılmasına, Bölge Müdürlüğünün başkanlığında Gümrük ve Gümrük Muhafaza Müdürlükleri, Çevre ve Orman Bakanlığı, İşletici veya Bölge Kurucu İşleticisi temsilcilerinden oluşturulan bir komisyon tarafından karar verilir. Bölgeden çıkarılması uygun görülen kap, ambalaj maddeleri, hurdalar, çöpler, evsel nitelikli vb. atıklar, İşletici veya Bölge Kurucu İşleticisi yetkililerince, Gümrük İdaresi görevlilerinin gözetimi altında bölge dışındaki temizlik hizmetleriyle görevli kamu görevlilerine veya bu işi yapan özel kişilere teslim edilir. Şayet bu yetkililerce, atıkların bölgeden uzaklaştırılması için bir ücret talep edilirse, bu ücretler ilgili kullanıcılar tarafından ödenir. Söz konusu maddelerin imhasının gerekli olması halinde yukarıdaki fıkralarda belirtilen usul ve esaslar çerçevesinde imha işlemi gerçekleştirilir.

Tehlikeli atıklar ise Tehlikeli Atıkların Kontrolü Yönetmeliğindeki hükümlere göre tasfiyeye tabi tutulur. Yürürlük

Terk Edilmiş ve Dağınık Mallar

Madde 38- Bölgede, hiç bir Kullanıcıya ait olmayan parsellere bırakılmış veya terk edilmiş mallar, Bölge Müdürlüğünün gözetim ve denetimi altında İşletici veya B.K.İ. tarafından toplatılarak, bu konuda tutulacak kayıt defterine işlenir ve Yönetmeliğin 52'nci maddesine göre tasfiye edilir.

Yükleme, boşaltma, taşıma ve sair işlemler esnasında ambalajlarından dağılmış, dökülmüş ve tekrar ambalajlanmasından sonra arta kalan sahibi belli dağınık mallar, İşletici veya B.K.İ. tarafından, toplama, süpürme ve tekrar ambalajlama masrafları Kullanıcı tarafından ödendiği takdirde, sahiplerine teslim edilir. Aksi halde terk edilmiş mal işlemine tabi tutulur.

Hasarlı Mallar

Madde 39- Gerek Bölgeye sokulurken veya Bölgeden çıkartılırken ve gerekse Bölge içinde işleme tabi tutulurken, hasarlı ambalajda bulunduğu veya kurcalanmış olduğu tesbit edilen şüpheli mallar için Bölge Müdürlüğünce, İşletici veya B.K.İ.'nin yükleme boşaltma işlerini yapan kişi veya kuruluş yetkilileri ile gemi kaptanı, acenta ve nakliyecinin veya temsilcilerinin bulunduğu üç kişilik bir komisyon oluşturularak, mallar sınıflandırılır, sayılır veya tartılır ve tekrar ambalajlanır. Bu komisyona, malların nakliye sigortasını yapan sigortacı veya temsilcisi de katılabilir. Durum, bir tutanakla tesbit edilerek, Bölge Müdürlüğüne bildirilir. Tutanakta, mallarda tesbit edilen fazlalık veya eksiklikler belirlenir. Eksiklik veya fazlalık durumunda, duruma göre gemi kaptanı, acenta, nakliyecisi veya kullanıcı, Yönetmeliğin 36'ncı maddesi hükümleri gereğince

sorumlu tutulur. Sahipsiz mallar, terk edilmiş mallar olarak addedilir ve 38'nci madde hükmüne göre işleme tabi tutulurlar.

DÖRDÜNCÜ KISIM

ÖZEL HESAP VE ÖZEL ÖDENEK, SERBEST BÖLGE GELİRLERİ, KİRA SÖZLEŞMELERİ

BİRİNCİ BÖLÜM

Özel Hesap

Özel Hesap ve Özel Ödenek

(**) Madde 40- Özel hesap gelirleri için Müsteşarlık tarafından Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası nezdinde, Türk Lirası, ABD Doları veya diğer dövizler cinsinden Genel Müdürlük ve her Bölge Müdürlüğü adına ana hesaplar açtırılır. Ayrıca, Genel Müdürlükçe merkezdeki, bölge müdürlüklerince bölgelerdeki kamu bankaları öncelikli olmak üzere bankalarda, bölgede banka bulunmaması halinde bölgeye en yakın mahalde bulunan bankalarda Türk Lirası, ABD Doları veya diğer dövizler cinsinden her gelir kalemi için özel hesaba ait tali ve gerektiği takdirde geçici hesaplar açtırılır.

Bölgelerdeki ilgili banka şubelerince yapılan tahsilattan, işletici veya B.K.İ.lere sözleşmeler gereği günlük olarak yapılan gelir payı aktarmalarından sonra bakiye tutarlar 5 iş günü içerisinde Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası nezdindeki hesaplara aktarılır. Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası hesaplarında toplanan tutarlardan, Genel Müdürlük talimatına istinaden faaliyet ruhsatı müracaat ücretlerinden ve kiralardan yapılan iadeler düşüldükten ve fazla alındığı tespit edilen özel hesap gelirleri iade edildikten sonra kalan tutar, talimata gerek kalmaksızın Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası'na hafta sonları itibarıyla Müsteşarlık merkez ödemelerini yapan merkez saymanlığı hesabına, döviz cinsi gelirler için bankanın döviz alış kuru esas alınarak yapılacak dönüştürme işlemi sonucunda Türk Lirası olarak yatırılır. Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası'na aylık olarak hazırlanan özel hesap vaziyet cetvelleri Müsteşarlığa gönderilir.

Merkez saymanlık hesabına yatırılan meblağın tamamı bütçeye gelir kaydedilir.

Serbest Bölge Gelirleri ve Tahsilat Yapılmayacak Haller

(*) Madde 41- Özel hesabın gelirleri aşağıdaki kalemlerden oluşur:

a) Ruhsatlar ve izin belgeleri karşılığı tahsil edilecek, 11 inci maddeye istinaden belirlenen ücretler:

1) Faaliyet ruhsatı almak için Genel Müdürlüğe yapılacak müracaatlarda alınacak faaliyet ruhsatı müracaat ücretleri,

---

(**) 3 Mayıs 2005 tarih ve 25804 numaralı Resmi Gazete'de yayımlanan yönetmelik ile değiştirilmiştir.

(*) 17 Ağustos 2002 tarih ve 24849 numaralı Resmi Gazete'de yayımlanan yönetmelik ile değiştirilmiştir.

2) Faaliyet ruhsatının kaybedilmesi, yıpranması ve diğer nedenlerle yeniden düzenlenmesi halinde alınacak ücretler,

3) Açık alan kullanma ruhsatı almak için Bölge Müdürlüğüne yapılacak müracaatlarda alınacak ücretler,

4) Depo kullanma belgesi almak için Bölge Müdürlüğüne yapılacak müracaatlarda alınacak ücretler,

5) Giriş izin belgesinin düzenlenmesi karşılığında alınacak ücretler ile bu belgenin ve özel izin belgesinin kaybedilmesi nedeniyle yeniden düzenlenmesi durumunda alınacak ücretler,

peşin olarak özel hesaba yatırılır.

b) Bölgelere giren ve çıkan mallar üzerinden tahsil edilecek binde 5 ücretler:

1) Yurtdışından bölgeye getirilen malların CIF değeri üzerinden binde 5 oranında alınacak ücretler,

2) Bölgeden Türkiye'ye çıkarılan malların CIF değerleri üzerinden binde 5 oranında alınacak ücretler,

3) Kullanıcının kendisine ait olmayan, bakım, onarım veya tamir maksadıyla bölgeye geçici olarak getirilen malların bölge içinde gördüğü hizmet dolayısıyla yaratılan katma değeri üzerinden alınacak binde 5 oranındaki ücretler,

4) Kullanıcının kendisine ait olmayan, fason imalat amacıyla bölgeye geçici olarak getirdiği malların bölgede işçilik gördükten veya daha ileri derecede işçilik görmek üzere Türkiye'ye çıkarılıp geri getirildikten sonra bölgeden nihai çıkışında bölgede ve Türkiye'de yaratılan katma değer üzerinden binde 5 oranında alınacak ücretler,

5) Kullanıcının kendisine ait olmayan, bakım, onarım veya tamir maksadıyla bölgeye yurtdışından geçici olarak getirilen mallar ile bölgedeki bina, tesis ve demirbaşların bakım, onarım veya tamirinde kullanılmak üzere yurt dışından geçici olarak getirilen araç, gereç ve ekipmanların, 58 inci maddede belirtilen süre içerisinde bölge dışına çıkarılmaması halinde bu malların CIF değeri üzerinden binde 5 oranında alınacak ücretler,

6) Bakım ve onarım amacıyla bölgeden Türkiye'ye çıkarılan kullanıcılara ait demirbaş ve yatırım mallarının 12 ay içinde bölgeye getirilmemesi halinde çözülen, 58 inci maddenin 2 nci fıkrasında belirtilen ve söz konusu malların defter ve belgelerde kayıtlı değerleri üzerinden binde 5 oranında alınacak teminatlar,

7) Sergilenmek, fuarlarda teşhir edilmek veya işlem görmek üzere bölgeden Türkiye'ye geçici olarak gönderilen, Türkiye'den satın alınarak bölgeye getirilen ancak sipariş ve evsafına uygun olmadığı için değiştirilmek veya işlem görmek üzere bölgeden Türkiye'ye çıkarılan malların 12 ay içerisinde bölgeye getirilmemesi halinde çözülen, 58 inci maddenin 2 nci fıkrasında belirtilen ve söz konusu malların CIF değerleri üzerinden binde 5 oranında alınacak teminatlar,

peşin olarak özel hesaba yatırılır.

c) Serbest bölgeyi işleten gerçek veya tüzel kişilerle yapılacak sözleşmeler uyarınca tahsil edilecek ücretler:

1) İşleticilerin yıllık net karları üzerinden alınan sözleşmede belirtilen orandaki kar payları yıl sonu döviz alış kurundan hesaplanarak ABD Doları cinsinden ait olunan dönemi takip eden yılın 5 inci ayının son iş günü mesai bitimine kadar,

2) İşletici ve B.K.İ.lerin, bölgenin işletilmesi veya kurulup işletilmesi ile ilgili faaliyetleri sonucu tahakkuk eden net aylık gelirleri üzerinden yüzde 4 oranında alınacak ücretler takip eden ayın 20 nci günü mesai bitimine kadar,

3) Hazine arazisi üzerinde kurulu serbest bölgelerde faaliyet ruhsatı verilmesi uygun görülen gerçek veya tüzel kişilere açık alanların kiraya verilmesi halinde, kira bedelleri 8 inci madde kapsamında yapılan kira sözleşmesinde öngörülen sürelerde işletici veya B.K.İ. tarafından tahsil edilir. Tahsil edilen kira bedellerinin işletici tarafından yüzde 90'ı, B.K.İ. tarafından yüzde 63'ü işletme veya kuruluş ve işletme sözleşmelerinde belirtilen süreler içerisinde,

4) Hazineye ait bina ve tesisler ile faaliyet ruhsatının iptali veya süresinin sona ermesiyle Hazineye intikal eden bina ve tesislerin işletici veya B.K.İ. ce kiraya verilmesi halinde tahsil edilen kira bedellerinin işletici veya B.K.İ. tarafından yüzde 90'ı işletme veya kuruluş ve işletme sözleşmelerinde belirtilen süreler içerisinde,

5) Özel mülkiyete ait arazi üzerinde kurulu serbest bölgelerde B.K.İ.nin kiraya verdiği arazi ve işyerlerinin tahakkuk eden brüt kira gelirlerinden yüzde 4 aylık gelir payı ve sattığı arazi ve işyerlerinden elde ettiği net gelirlerden yüzde 4 aylık gelir payı takip eden ayın 20 nci günü mesai bitimine kadar,

6) İşletici, B.K.İ. ve kullanıcıların Yönetmelik hükümlerine, işletme veya kuruluş ve işletme sözleşmelerine aykırı olarak taahhütlerini zamanında veya hiç yerine getirmemeleri halinde tahsil edilecek cezai şart, masraf ve faizler tahsili müteakiben, özel hesaba yatırılır.

d) Kanunun 7 nci maddesinin (d) bendinde belirtilen diğer gelirler:

1) Kullanıcıların hizmet faaliyetleri sonucunda düzenledikleri faturada belirtilen tutar üzerinden binde 5 oranında alınacak ücretler peşin olarak,

2) Bankaların ve sigorta kuruluşlarının faaliyetleri nedeniyle elde ettikleri gelirlerinden - yapmış oldukları bütün muameleler nedeniyle kendi lehlerine nakden veya hesaben tahakkuk eden paralardan- binde 5 oranında alınacak paylar üçer aylık dönemler itibariyle Ocak, Nisan, Temmuz ve Ekim aylarının 20 nci günü mesai bitimine kadar,

3) Bölge Müdürlüğü tarafından kullanıcılara kiralanan arazi ve binalardan elde edilecek kira bedelinin tamamı,

4) Herhangi bir nedenle Hazineye intikal eden menkullerin satışından, gayrimenkullerin kullanım hakkının süreli olarak devrinden elde edilecek gelirler,

5) Genel Müdürlük veya Bölge Müdürlüklerince bastırılan ve satış yoluyla dağıtımına karar verilen her nevi basılı kağıt veya yayınların bedeli,

6) Satın alma ve satışlar nedeniyle yapılan sözleşmelerde belirtilen cezai şart, masraf ve faizler,

7) Faaliyet ruhsatı almak için Genel Müdürlüğe yapılan müracaatlarda, Genel Müdürlüğün uygun görüş yazısından sonra 30 gün içerisinde faaliyet ruhsatı almaktan vazgeçilmesi halinde alınacak ücret,

özel hesaba yatırılır.

Bölge Müdürlüklerince hiçbir suretle kasaya gelir tahsil edilemez. Tüm gelir tahsilatları bankalar nezdinde açılan hesaplar aracılığı ile yapılır.

Aşağıdaki hallerde özel hesaba tahsilat yapılmaz:

1) Türkiye'den bölgeye getirilen mallardan, bölgeden yurtdışına çıkarılan mallardan, bölge içi satışlardan, imha veya tasfiye edilmek üzere bölgeden çıkarılan ve tahlil ve numune amacıyla bedelsiz olarak getirilen veya götürülen mallardan, yatırım ve tesis safhasında kullanılmak üzere getirilen mallardan, tevsi ve kapasite artırmak amacıyla getirilen mallardan binde 5 ücret alınmaz.

Kullanıcının kendisine ait olmayan bakım ve onarım maksadıyla bölgeye geçici olarak getirilen mallardan, bölgedeki bina, tesis ve demirbaşların bakım, onarım veya tamirinde kullanılmak üzere bölgelere geçici olarak getirilen araç, gereç ve ekipmandan ve fason üretim amacıyla getirilen mallardan, bu maddenin (b) bendinin 3 üncü ve 4 üncü alt bendleri saklı kalmak kaydıyla, binde 5 ücret alınmaz.

Kapalı alan inşaatının tamamlanması, ek yatırım yapılması, üretim konusunda faaliyet ruhsatı sahibi kullanıcıların üretimde kullanacakları yatırım mallarının girişi, makine ve teçhizatın yenilenmesine ilişkin mal girişleri veya kapasite artırımına yönelik yeni makine, teçhizat ve ofis makineleri girişi yatırım ve tesis safhasında yapılan mal girişi olarak kabul edilir. Yatırım ve tesis kapsamında mal girişlerine ilişkin denetim Bölge Müdürlüğüne yapılır.

2) İşletici veya B.K.İ. ayrı faaliyet ruhsatı almak ve ayrı muhasebe kayıtları tutmak kaydıyla Hazine arazisi üzerinde yaptığı veya yaptırdığı bina ve tesisleri kiraya vermek veya bölgede yapılması öngörülen faaliyet konularında faaliyet gösteren kuruluşlara ortak olmak suretiyle elde ettikleri gelirlerden özel hesaba herhangi bir pay ödemez.

3) Bölgeden yurtdışına satılan bir malın herhangi bir nedenle geri gelmesi veya yurtdışından bölgeye gelen ancak evsafına uygun olmaması veya bozuk çıkması nedeniyle değiştirilmek veya tamir edilmek üzere mahreç ülkesine iade edilen eşyanın serbest bölgeye getirilmesi halinde binde 5 ücret alınmaz.

Özel Hesap Gelirlerinin İadesi

(*) Madde 42- Aşağıdaki hallerde tahsil edilen özel hesap gelirleri iade edilir:

a) Faaliyet ruhsatı almak için yapılan müracaatlarda; Genel Müdürlükçe müracaat değerlendirildikten sonra faaliyet ruhsatı verilmesinin uygun görülmemesi veya Genel Müdürlüğün uygun görüş yazısından önce firma tarafından müracaattan vazgeçilmesi halinde yatırılmış olan ücretin tamamı,

b) Genel Müdürlüğün uygun görüş yazısından sonra 30 gün içerisinde faaliyet ruhsatı almaktan vazgeçilmesi halinde, 41 inci maddenin (d) bendinin 7 nolu alt bendinde belirtilen ücretin özel hesaba yatırılmasını müteakip yatırılmış olan faaliyet ruhsatı ücretinin tamamı,

c) Serbest bölge kullanıcılarından peşin olarak tahsil edilen kira bedellerinden, faaliyet ruhsatı iptali nedeniyle kira sözleşmesinin fesh edilmesi sonucunda sözleşmeler gereğince iadesi gereken kira tutarları,

d) Fazla alındığı tespit edilen özel hesap gelirleri, geliri doğuran olayın başlangıç tarihinden itibaren 1 yıl içerisinde,

iade edilir.

Özel Hesap Gelirlerinin Takip ve Tahsili

(**) Madde 43- Özel hesap gelirlerinin 41 inci maddede belirtilen sürelerde kullanıcı, İşletici veya Bölge Kurucu-İşleticisi tarafından ödenmediğinin veya eksik ödendiğinin tespit edilmesi halinde, aşağıdaki esaslara göre takip ve tahsil işlemi yapılır:

a) Bu Yönetmeliğin 41 inci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinin tamamı ile (d) bendinin (3) üncü ve (4) üncü alt bentlerinde yer alan gelirlere ödenmeyen döviz bazındaki tutarlara, Müsteşarlık ile İşletici veya Bölge Kurucu-İşleticisi şirketler arasında akdedilen işletme sözleşmeleri ile kullanıcılarla yapılan sözleşme ve protokollerde belirtilen oranlarda gecikme zammı uygulanarak, tebligatın yapıldığı tarihten itibaren 30 gün içerisinde ana para ve gecikme zammı toplamının döviz bazında ödenmesi tebliğ edilerek ilgililerden istenir.

b) Bu Yönetmeliğin 41 inci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinin tamamı ile (d) bendinin (3) üncü ve (4) üncü alt bentleri dışında sayılan gelirlere hiç ödenmeyen veya eksik ödenen döviz bazındaki tutarlar, vade tarihlerindeki T. C. Merkez Bankası döviz alış kuru üzerinden Türk Lirasına çevrilmek suretiyle 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanununun belirlediği oranlarda gecikme zammı uygulanarak, tebligatın yapıldığı tarihten itibaren 30 gün içerisinde anapara ve gecikme zammı toplamının Türk Lirası bazında ödenmesi tebliğ edilir ve ilgililerden istenir.

(*) 17 Ağustos 2002 tarih ve 24849 numaralı Resmi Gazete’de yayımlanan yönetmelik ile değiştirilmiştir.

(**) 3 Mayıs 2005 tarih ve 25804 numaralı Resmi Gazete’de yayımlanan yönetmelik ile değiştirilmiştir.

c) İlgililer belirtilen süre içerisinde yapılan tebligata itiraz edebilir, ancak, tebligata itiraz edilmesi takibatı durdurmaz.

d) Tebligatın yapıldığı tarihten itibaren 30 gün içerisinde yapılan itirazlar Bölge Müdürlüğünce veya Genel Müdürlükçe, itirazın yapıldığı tarihi takip eden 30 günde değerlendirilerek karara bağlanır.

e) Tebligatın yapıldığı tarihten itibaren 30 gün içerisinde ilgililer tarafından özel hesaba ödeme yapılmaması veya eksik ödeme yapılması halinde, ödenmeyen tutarların takip ve tahsili için, Bölge Müdürlüğünce serbest bölgenin bulunduğu yerdeki vergi dairesine bildirimde bulunulur.

f) Vergi dairesine yapılacak bildirimde;

1) Alacağın ödenmesi için yapılan tebligatın tarihi belirtilir.

2) İlgililerden ödenmesi istenilen alacak tutarı Türk Lirası bazında ise, bu tutarın ana para ve faizi ayrı ayrı gösterilir. Döviz bazında ödenmesi istenilen tutar ise, verilen 30 günlük sürenin bitim tarihindeki T. C. Merkez Bankası döviz alış kuru üzerinden Türk Lirasına çevrilmek suretiyle ana para ve faiz tutarı ayrı ayrı gösterilerek, takip ve tahsili gereken tutarlardan sadece asli nitelikteki alacaklara gecikme zammı uygulanacağı bildirilir.

3) Özel hesap gelirlerini ödemeyen gerçek kişi ise nüfus cüzdanının, tüzel kişi ise Türkiye Ticaret Sicil Gazetesinin, yabancı şahıs ise pasaportunun Bölge Müdürlüğünce onaylı fotokopisi gönderilir.

4) Vergi dairesince tahsil edilen ana para ve faiz tutarlarının tamamının T. C. Merkez Bankası nezdindeki özel hesaba aktarılması için ilgili hesap numarası belirtilir.

g) Vergi dairesince yapılan tahsilatlar özel hesabın T. C. Merkez Bankası nezdindeki hesabına tahsilatı takip eden hafta içerisinde aktarılır.

Gelir ve Harcama Programı

Gelir Programı

(*) Madde 44- Bölge Müdürlüklerince, bir sonraki yıl için hazırlanacak tahmini özel hesap gelirlerine ilişkin bilgiler en geç haziran ayı sonuna kadar Genel Müdürlüğe intikal ettirilir. Genel Müdürlüğün gelir tahminleri ile revize işlemleri yapılan Bölge Müdürlükleri tekliflerinden oluşan gelir tahminleri Müsteşarlığın bağlı olduğu Bakanın onayına sunulur. Bu gelir programının bir örneği Maliye Bakanlığına gönderilir.

Özel Ödenek Kaydedilen Tutarlardan Yapılacak Harcama Esasları

Madde 45- 3 Mayıs 2005 tarih ve 25804 numaralı Resmi Gazete’de yayımlanan

---

(*) 3 Mayıs 2005 tarih ve 25804 numaralı Resmi Gazete’de yayımlanan yönetmelik ile değiştirilmiştir.

yönetmelik ile kaldırılmıştır.

İKİNCİ BÖLÜM

Kira Tarifeleri ve Kira Sözleşmeleri

Kira Tarifeleri ve Kira Sözleşmelerinde Yer Alması Gereken Özel Şartlar

(*) Madde 46- Kullanıcılarla İşletici veya B.K.İ. arasında akdedilen kira sözleşmelerinde aşağıdaki şartları içeren hükümler de yer alır: Serbest bölgelerde işletici veya B.K.İ. tarafından önerilen kira tarifelerini onaylamaya, artırmaya, azaltmaya, taksitlendirmeye veya mevcut tarifeler üzerinde değişiklik yapmaya Genel Müdürlük yetkilidir.

a) Kira sözleşmeleri, Kullanıcıya daha önce verilen “Faaliyet Ruhsatı”nda öngörülen süreden daha uzun bir süre için akdedilemez. “Faaliyet Ruhsatı” süresinin sona ermesiyle veya “Faaliyet Ruhsatı” iptaliyle, tarafların birbirlerine feshi ihbarda bulunmaları suretiyle kira sözleşmeleri feshedilir. Bu takdirde kiradan ve kira sözleşmesinde belirtilen depozitodan işleyen süreye ait kira, keza yapılması gereken tamir ve sair giderler indirilerek, bakiye miktar Kullanıcıya iade edilir. Kullanıcının, borçlu kalması halinde kendisinden tamir veya sair giderlerin tazmini için gerekli kanuni yollara başvurulur. Kullanıcı, fesih işlemi müteakip bir ay içinde kendisine ait mal ve eşyaları beraberinde götürmediği takdirde bu mal ve eşyalar, tasfiye işlemine tabi tutulur.

b) Kiralanan parseller üzerinde Kullanıcılar tarafından yaptırılan bina, hangar, depo, ambar, fabrika gibi bilumum gayrimenkuller; menkuller hariç tutulmak suretiyle, Kullanıcının “Faaliyet Ruhsatı” süresinin sona ermesiyle birlikte Hazinenin mülkiyetine geçer.

c) “Faaliyet Ruhsatı” ve sözleşme sürelerinin hitamında 25’nci madde hükmü uyarınca işletilmesi B.K.İ.’ne bırakılan parsel ile bunun üzerindeki tesisleri, B.K.İ. aynı Kullanıcıya tekrar kiralamak isterse, yapılacak sözleşmede parsel ve bina kira birim fiyatları ayrı ayrı gözönünde tutularak kira tutarı hesaplanır ve tercihli olarak bu Kullanıcıya kiralanır.

d) Kullanıcı, kiraladığı parselde yangın ve diğer tehlikelere karşı gerekli önlemleri almak ve buradaki bina ve tesislerin yangına karşı sigortalarını yaptırmak zorundadır.

Kullanıcı, kiraladığı yere giren ve çıkan bütün mallardan sorumlu olup, Yönetmelik hükümlerine uymakla yükümlüdür.

(*) 17 Ağustos 2002 tarih ve 24849 numaralı Resmi Gazete’de yayımlanan yönetmelik ile değiştirilmiştir.

BEŞİNCİ KISIM

KAMBIYO, BANKACILIK VE SİGORTACILIK HİZMETLERİ

BİRİNCİ BÖLÜM

Kambiyo, Bankacılık ve Sigortacılık Hizmetleri

Kambiyo

(*) Madde 47- Bölgedeki faaliyetlerle ilgili olarak mal bedelleri, Fon, hizmet ve işçi ücretleri ile ikramiyeleri ve kiralara ilişkin ödemeler dövizle yapılır. Bölgede Türk Lirası ile yapılan ödemeler hakkında 16.8.1985 tarih ve 85/9801 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı'nda belirtilen esaslar uygulanır.

Bölgede yatırımda bulunan Türkiye dışında yerleşik gerçek ve tüzel kişiler, sermayelerinin nakdi kısmını döviz olarak getirirler.

Türkiye'de faaliyette bulunan yabancı sermaye kuruluşları veya Türkiye dışında yerleşik gerçek ve tüzel kişiler, Bölgeye döviz olarak getirdikleri nakdi, aynı ve gayrimaddi haklarla ilgili sermayelerini ve bunlardan elde ettikleri her türlü kazanç ve iratlarını satış ve/veya tasfiye bedellerini, istediklerinde Türkiye'nin diğer kesimlerine ve yurtdışına transfer etmekte serbesttirler. Ancak bu kişiler, transfer edecekleri kıymetleri Bölge Müdürlüğüne bildirmekle ve bu kıymetlerin kendilerine aidiyetlerini tevsi etmekle yükümlüdürler.

Türkiye'de yerleşik kişilerin Bölgeye ihraç etmiş oldukları nakdi sermayenin ve yatırımlardan elde edilen her türlü kazanç ve iratların, satış ve/veya tasfiye bedellerinin Türkiye'nin diğer kesimlerine transferi serbest olup, aynı sermayenin ihracı ise Müsteşarlık iznine tabidir. Söz konusu nakdi ve aynı sermayenin ve yatırımlardan elde edilen her türlü kazanç ve iratların, satış ve/veya tasfiye bedellerinin yurtdışına ihracı ise serbesttir.

Bankacılık ve Sigortacılık Hizmetleri

Madde 48- Bölgede bulunan banka -kayı bankacılığı hariç- ve sigorta şirketleri genel hükümlere göre faaliyet gösterirler.

Bölgedeki bankalar, Bölgedeki faaliyetleriyle ilgili olarak öncelikle Kullanıcılara kredi verirler.

Bölgedeki bankacılık faaliyetleriyle ilgili olarak Serbest Bölgeler mevzuatında belirtilmeyen hususlar, 25.4.1985 tarihli ve 3182 sayılı Bankalar Kanunu'nun 74'ncü madde hükmüne tabi olur. Bölgede banka kurulması ve yabancı bankaların şube açmasına ilişkin olarak 18.9.1990 gün ve 90/999 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı'nda belirlenen esaslar uygulanır.

(*) 17 Ağustos 2002 tarih ve 24849 numaralı Resmi Gazete'de yayımlanan yönetmelik ile değiştirilmiştir.

İKİNCİ BÖLÜM

Yükleme ve Boşaltma Hizmetleri İle Diğer Hizmetler

Yükleme ve Boşaltma Hizmetleri

Madde 49- Bölgeye gelen malların yükleme, boşaltma ve taşıma hizmetleri, İşletici veya B.K.İ. tarafından yapılır. İşletici veya B.K.İ.'nin olmadığı Bölgelerde bu hizmetler Bölge Müdürlüğünün bilgisi dahilinde diğer özel kişi veya kuruluşlara da yaptırılabilir.

Anılan hizmetlerin özel kişi veya kuruluşa yaptırılması halinde, Bölge Müdürlüğü, İşletici veya B.K.İ. ile bu kişi veya kuruluş arasında bir sözleşme akdedilir. İşletici veya B.K.İ.'nce hazırlanan "Serbest Bölge Hizmet Tarifesi", Bölge Müdürlüğünün de görüşü alınarak Genel Müdürlükçe onaylanır. Hizmet ücretlerinin tahsiline dair usul ve esaslar, bu tarifede belirlenir.

Diğer Hizmetler

(*) Madde 50- Bölgede sigortacılık, nakliye acenteliği, gümrük komisyonculuğu, yeminli mali müşavirlik, serbest muhasebeci mali müşavirlik ve eksperlik gibi çeşitli hizmet faaliyetlerinde çalışmak isteyenler, Bölge Müdürlüğünden temin edecekleri Giriş İzin Belgesi ile bu hizmetleri yerine getirebilirler.

(*) 27 Mart 2001 tarih ve 24355 numaralı Resmi Gazete'de yayımlanan yönetmelik ile değiştirilmiştir.

ALTINCI KISIM

ÇEŞİTLİ HÜKÜMLER

İtiraz ve Şikayetler

Madde 51- Bölge ile ilgili olarak; ruhsat, izin ve hizmet ile ücretler hakkındaki itiraz ve şikayetler aşağıdaki şekilde yapılır:

a) Ruhsat ve İzin İle İlgili İtiraz ve Şikayetler;

“Faaliyet Ruhsatı”, “Giriş İzin Belgesi” ve “İnşaat Ruhsatı” gibi ruhsat ve izinler hakkındaki itiraz ve şikayetler Genel Müdürlüğe yapılır.

b) Hizmet ve Ücretlerle İlgili İtiraz ve Şikayetler;

Hizmetleri veren İşletici veya B.K.İ. ile ilgili itirazlar Kullanıcılar tarafından itiraz ve şikayet konusu olaya muttali olduğu tarihten itibaren en geç üç gün içinde ilgili Bölge Müdürlüğüne yapılır.

İnceleme konusu yapılan itiraz ve şikayetlerin gerçek ve inandırıcı olduğu kanaatine varılması üzerine, durum İşletici veya B.K.İ. yetkililerine aksettirilir ve bu husustaki cevaplara ve Müsteşarlık ile İşletici veya B.K.İ. arasında akdedilen sözleşme hükümlerine göre tekrar incelemesi yapılır. İtiraz ve şikayetin haklı bulunması halinde yapılan işlemin düzeltilmesi veya yerine getirilmeyen bir hizmet varsa, bunun yapılması İşletici veya B.K.İ.’den yazılı olarak talep edilir. İşletici veya B.K.İ. tarafından bu uyarıya uyulmaması halinde, Bölge Müdürlüğüne gerekli önlemler alınır ve durum Müsteşarlığa duyurulur.

İcra ve Tasfiye İşlemleri

(*) Madde 52- Serbest Bölgelerde yapılacak icra işlemleri İcra ve İflas Mevzuatına tabidir.

Faaliyet ruhsatının iptal edildiği veya süresinin sona erdiği tarihten itibaren bir ayı geçmemek üzere Bölge Müdürlüğüne verilecek süre içerisinde bölge dışına çıkarılmayan mallar ile bölgede terkedilen mallar, Bölge Müdürünün başkanlığında, Bölge Müdürlüğünden, İşletici/B.K.İ.den ve gerektiğinde mahalli meslek kuruluşlarından birer kişinin katılımıyla oluşturulacak bir tasfiye komisyonu marifetiyle tasfiye edilir.

Tasfiye edilecek mallar Komisyon tarafından bir tutanakla tespit edilen bedel üzerinden açık artırmayla satılır. Açık artırma tarihi en az 15 gün önceden bir mahalli gazetede üç gün ara ile iki kez ilan edilir. İlk açık artırmada mallar satılmadığı takdirde Komisyonca belirlenecek tarihte yapılacak ikinci açık artırmada, teklif edilen en yüksek fiyat üzerinden satış yapılır.

(*) 17 Ağustos 2002 tarih ve 24849 numaralı Resmi Gazete’de yayımlanan yönetmelik ile değiştirilmiştir.

Komisyunun yapmış olduğu masraflar satış bedelinden düşölür ve geriye kalan miktar Özel Hesaba gelir kaydedilir.

Bölge içinde tasfiye edilemeyen mallar, yukarıda belirtilen komisyon tarafından tutulacak bir tutanakla gümrük idaresine teslim edilir.

İhtilafların Uzlaşma Yoluyla Halli

Madde 53- Kullanıcılar ile İşletici veya B.K.İ. veya Bölgede faaliyet gösteren diğer kişi ve kuruluşlar arasındaki Toplu İş Sözleşmesi üzerinde çıkacak menfaat uyuşmazlıkları dışında kalan iş ilişkilerinden doğan ihtilafların halli için, Bölge Müdürlüğüne müracaat edilerek, ihtilaflar uzlaşma yoluyla çözümlenebilir.

İhtilafların Bölge Müdürlüğü nezdinde uzlaşma yoluyla çözümlenmesi halinde, bu durum bir tutanakla tesbit olunur ve bu tutanağın birer örneği taraflara verilir. Tutanağın bir örneği de Bölge Müdürlüğünde alıkonulur.

Süre Uzatımı

Madde 54- Yönetmelikle tayin edilmiş sürelerle ilişkin hükümlerin uygulanmasında, zorlayıcı sebepler veya beklenmeyen haller dikkate alınarak, Genel Müdürlükçe tesbit edilecek esas ve usullere göre süre değişimi yapılabilir.

Bölgeye Dahil Edilen Yerlerin Düzenlenmesi

Madde 55- Deniz ve hava limanlarında ayrılarak, Bölgeye dahil edilen yerlerin tabi olacağı genel esaslar için de Yönetmelikteki hükümler uygulanır. Ayrıca bu yerlerin özel şartlarına göre gerekli görüldüğü hallerde Müsteşarlıkça ilave esaslar belirlenir.

Bilgilendirme Hizmetleri

Madde 56- Dış ticaret faaliyetlerinin arttırılmasına katkıda bulunmak amacıyla;

- Yabancı müteşebbislerle temasları sağlamak ve geliştirmek,
- Uluslararası istatistiki değerleri aktarmak,
- Know-how, lisans ve işbirliği önerilerine ilişkin bilgi iletmek,
- Sanayileşmiş ölkelerdeki firmalar ve bu ölkelerdeki dış ticaret politikaları hakkında bilgi aktarımı sağlamak,

gibi konularda yapılabilecek bilgilendirme hizmetleri için, başta uluslararası bilgi bankaları olmak üzere, çeşitli ulusal ve uluslararası kurum ve kuruluşlardan sağlanan veriler, Genel Müdürlükçe Kullanıcılara iletilebilir.

İşletici veya B.K.İ.'nin Olmadığı Bölgeler

Madde 57- İşletici veya B.K.İ.'nin bulunmadığı Bölgelerde Yönetmelikle verilen görevler, Bölge Müdürlüklerince yürütölür.

Bekleme Süresi ve Teminat

(*) Madde 58- Bakım, onarım veya tamir gibi nedenlerle bölgeye geçici olarak gelen, kullanıcının kendisine ait olmayan mallar ile araç, gereç ve ekipmanlar bölgelerde 12 aydan fazla kalamaz.

Kullanıcıların defter ve belgelerinde kayıtlı demirbaş ve yatırım mallarının bakım, onarım gibi nedenlerle bölgeden Türkiye'ye geçici olarak çıkarılması sırasında bu malların defter ve belgelerde kayıtlı değerleri üzerinden binde 5 oranında teminat alınır.

Sergilenmek veya fuarlarda teşhir edilmek üzere bölgeden Türkiye'ye geçici olarak gönderilen mallar ile Türkiye'den satın alınarak bölgeye getirilen ancak, sipariş ve evsafına uygun olmadığı için değiştirilmek veya işlem görmek üzere bölgeden Türkiye'ye çıkarılan malların CIF değerleri üzerinden binde 5 oranında teminat alınır.

Teminat olarak Türk Lirası, döviz, banka teminat mektubu, devlet tahvili ve hazine bonusu kabul edilir. Türk Lirası ve döviz olarak alınan teminatlar Bölge Müdürlüklerine ait tali hesapların bulunduğu bankalarda açılan geçici teminat hesaplarında toplanır. Ancak teminat mektubu, devlet tahvili ve hazine bonusu Bölge Müdürlüğü kasalarında muhafaza edilir. Alınan teminatlar bölge dışına geçici olarak çıkarılan malların bölgeye girişinde Bölge Müdürlüğünün talimatıyla iade edilir. Teminata bağlanan malların geri gelmemesi halinde teminat çözülür ve bu tutarlar özel hesaba gelir kaydedilir.

Yürürlükten Kaldırılan Yönetmelikler

Madde 59- Daha önce çıkarılmış olan;

- 12 Ekim 1985 tarih ve 18896 numaralı Resmi Gazete'de yayınlanan Mersin Serbest Bölgesi Yönetmeliği ve Antalya Serbest Bölgesi Yönetmeliği,
- 30 Ekim 1988 tarih ve 19974 numaralı Resmi Gazete'de yayınlanan Ege Serbest Bölgesi Yönetmeliği,
- 13 Mayıs 1990 tarih ve 20517 numaralı Resmi Gazete'de yayınlanan İstanbul Atatürk Hava Limanı Serbest Bölgesi Yönetmeliği,
- 5 Eylül 1990 tarih ve 20626 numaralı Resmi Gazete'de yayınlanan Adana-Yumurtalık Serbest Bölgesi Yönetmeliği,
- 12 Şubat 1991 tarih ve 20784 numaralı Resmi Gazete'de yayınlanan İstanbul-Trakya Serbest Bölgesi Yönetmeliği,
- 11 Mart 1991 tarih ve 20811 numaralı Resmi Gazete'de yayınlanan Trabzon Serbest Bölgesi Yönetmeliği,

---

(*) 17 Ağustos 2002 tarih ve 24849 numaralı Resmi Gazete'de yayımlanan yönetmelik ile değiştirilmiştir.

yürürlükten kaldırılmıştır.

Geçici Hükümler

Geçici Madde 1- Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten önce B.K.İ. ve İşleticilerle imzalanmış olan:

- Mersin Serbest Bölgesinin MESBAŞ-Mersin Serbest Bölge İşleticisi A.Ş. tarafından 10.10.1986 tarihinden 10.10.2006 tarihine kadar işletilmesine dair,
- Antalya Serbest Bölgesinin ASBAŞ-Antalya Serbest Bölge İşleticisi A.Ş. tarafından 10.10.1986 tarihinden 10.10.2006 tarihine kadar işletilmesine dair,
- Ege Serbest Bölgesinin ESBAŞ-Ege Serbest Bölge Kurucu ve İşleticisi A.Ş. tarafından 30.10.1989 tarihinden 30.10.2019 tarihine kadar kurulup işletilmesine dair,
- Adana-Yumurtalık Serbest Bölgesinin TAYSEB-Toros Adana Yumurtalık Serbest Bölge Kurucu ve İşleticisi A.Ş. tarafından 12.12.1990 tarihinden 12.12.2020 tarihine kadar kurulup işletilmesine dair,
- Trabzon Serbest Bölgesinin TRANSBAŞ-Trabzon Serbest Bölge Kurucu ve İşleticisi A.Ş. tarafından 10.07.1991 tarihinden 10.07.2010 tarihine kadar kurulup işletilmesine dair,

Sözleşmelerde yer alan lehte hükümler, sözkonusu Sözleşmelerin süresi sonuna kadar saklıdır.

Geçici Madde 2- Bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten önce alınan “Faaliyet Ruhsatları”nda yer alan hükümler saklıdır. Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihe kadar “Faaliyet Ruhsatı” almış olan Kullanıcılar, talep ettikleri takdirde Yönetmeliğin 11’nci maddesinin 4’ncü ve 5’nci fıkralarındaki haklardan yararlandırılırlar.

Geçici Madde 3- Bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihe kadar başlamış işlemlere, ilgili buldukları Serbest Bölge Yönetmeliğindeki hükümlere göre devam edilir. Bu Yönetmeliğin lehte olan hükümleri, başlamış olan işlemlere de uygulanır.

Yürürlük

Madde 60- Bu Yönetmelik Resmi Gazete’de yayımlandığı tarihte yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 61- Bu Yönetmelik hükümlerini Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarlığı’nın bağlı olduğu Bakan yürütür.

(*) Serbest Bölge Müdürlük ve İşleticilerinin Adres, Telefon ve Faks Numaraları

**T.C. BAŞBAKANLIK
DIŞ TİCARET MÜSTEŞARLIĞI
SERBEST BÖLGELER GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
06510 EMEK/ANKARA
Tel: (0312) 204 75 00 (santral)
Faks: (0312) 212 89 06
E-Mail: sbgm@dtm.gov.tr**

SERBEST BÖLGE MÜDÜRLÜKLERİ

ADANA-YUMURTALIK SERBEST BÖLGE
MÜDÜRLÜĞÜ
P.K.10 01920 Ceyhan/ADANA
Tel : (322) 634 20 80 (322) 634 20 70 (Direkt)
Faks: (322) 634 20 71
E-mail: aysbmp@ttnet.net.tr

ANTALYA SERBEST BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ
P.K.1 07070 Yeniliman ANTALYA
Tel : (242) 259 01 88 (242) 259 14 42 (Direkt)
Faks: (242) 259 09 34
E-mail: info@ant-free-zone.org.tr

AVRUPA SERBEST BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ
P.K. 350 59860 Çorlu / TEKİRDAĞ
Tel : (282) 691 10 54 (3 Hat)/(282) 691 10 53
(Direkt)
Faks: (282) 691 10 59
E-mail: avrupasbm@asb.com.tr

BURSA SERBEST BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ
Hisar Mevkii Liman Yolu P.K. 35 Gemlik /
BURSA
Tel : (224) 524 87 87 (224) 524 87 89
Faks: (224) 524 87 88
E-mail: brsbm@ttnet.net.tr

DENİZLİ SERBEST BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ
20350 Çardak/DENİZLİ
Tel: (258) 851 11 19 (258) 851 10 16 (Direkt)
Faks: (258) 851 10 38
E-mail: denizlisbm@ttnet.net.tr

DOĞU ANADOLU SERBEST BÖLGE
MÜDÜRLÜĞÜ
Cumhuriyet Cad. Özel İş Merkezi Kat:1
251000 ERZURUM
Tel : (442) 235 25 30 / (442) 235 28 51
Faks: (442) 235 61 66
E-mail: free-zone@erzurumsbm.net

**SERBEST BÖLGE İŞLETİCİ/KURUCU
İŞLETİCİ ŞİRKETLERİ**

TAYSEB-ADANA YUMURTALIK SER.BÖL.
KUR. İŞL.A.Ş.
P.K. 10 01920 Ceyhan/ADANA
Tel: (0322) 634 20 80
Faks: (0322) 634 20 90
www.tayseb.com

ASBAŞ ANTALYA SER.BÖL.İŞL.A.Ş.
P.K. 002 07070 Yeniliman- ANTALYA
Tel : (0242) 259 09 30 259 09 31
Faks: (0242) 259 09 32
www.asbas.com.tr

AVRUPA S.B.KUR.VE İŞLT.A.Ş.
P.K. 363 59860 Çorlu / TEKİRDAĞ
Tel: (0282) 691 10 10
Faks: (0282) 691 10 26
www.asb.com.tr

BUSEB-BURSA S.B.KUR.VE İŞLT.A.Ş.
P.K. 16159 BURSA
Tel: (0 224) 524 86 89
Faks: (0 224) 524 86 88
www.buseb.com

DENSER-DENİZLİ S.B.KUR.VE İŞLT.A.Ş.
Enver Paşa Cad. No:5 Kat:4 DENİZLİ
Tel:(258) 851 12 46 851 11 85
Faks:(258) 851 13 35
www.denser.com.tr

DASBAŞ-DOĞU ANADOLU S.B.KUR.İŞL.A.Ş.
23 Temmuz Fuar Alanı 25050 ERZURUM
Tel: (0442) 235 22 44 235 22 46
Faks: (0442) 235 22 45
www.erzurumsbm.net

(*) Bu liste en son 7 Kasım 2006 tarihte güncelleştirilmiştir.

EGE SERBEST BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ
Akçay Cad. No:144/1 35410 Gaziemir/İZMİR
Tel :(232) 251 02 44
(232) 251 54 54 (Direkt)
Faks:(232) 251 16 62 E-
mail:egesbm@superonline.com

ESBAŞ-EGE S.B.KUR. VE İŞL.AŞ.
Akçay Cad.No:144/1 35410 Gaziemir/İZMİR
Tel: (0232) 251 38 51 251 39 51
Faks: (0232) 251 08 42
www.esbas.com.tr

GAZİANTEP SERBEST BÖLGE
MÜDÜRLÜĞÜ
P.K. 1160 Başpınar Mevkii 27120 GAZİANTEP
Tel : (342) 359 10 31 (3 Hat) (342) 359 10 30
(Direkt)
Faks: (342) 359 10 35
E-mail: info@freezone-antep.gov.tr

GASBAŞ-GAZİANTEP S.B.KUR.VE İŞLT.A.Ş.
P.K. 1160 27120 GAZİANTEP
Tel : (0342) 359 10 20
Faks : (0342) 359 10 25
www.gasbas.com

İSTANBUL ATATÜRK HAVALİMANI
SERBEST BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ
Havalimanı 34149 İSTANBUL
Tel : (212) 465 00 65 (3 Hat) / (212) 465 01 24
Faks: (212) 465 00 68
E-mail: ahlsbm@superonline.com

İSBİ-İST.AHL.SER.BÖL.KUR.İŞL.A.Ş.
Havalimanı 34830 Yeşilköy/İSTANBUL
Tel : (0212) 468 22 00
Faks : (0212) 465 00 09
www.isbi.com.tr

İSTANBUL DERİ VE ENDÜSTRİ SERBEST
BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ
Aydınlı-Orhanlı Mevkii
81464 Tuzla/ İSTANBUL
Tel : (216) 394 18 87 / (216) 394 21 28 (Direkt)
Faks: (216) 394 12 53
E-mail: derisb@ttnet.net.tr

DESBAŞ-İST.DER. VE END.
SER.BÖL.KUR.İŞL.AŞ..
Aydınlı-Orhanlı Mevkii 81464 Tuzla/İSTANBUL
Tel: (0216) 394 18 87 (3 Hat)
Faks (0216) 394 12 68
www.desbas.com.tr

İMKB ULUSLARARASI MENKUL
KIYMETLER SERBEST BÖLGE
MÜDÜRLÜĞÜ
Reşitpaşa Mh.Tuncay Artun Cd. 34467 Emirgan/
İSTANBUL
Tel : (212)298 21 00 / (212) 298 23 46 (Direkt)
Faks: (212) 298 25 37

İMKB-İST.MEN.KIY.BORSASI
Reşitpaşa Mh.Tuncay Artun Cd. 34467 Emirgan/
İSTANBUL
Tel: (0212) 298 23 76 298 23 46
Faks: (0212)298 25 00
www.imkb.gov.tr

İSTANBUL TRAKYA SERBEST BÖLGE
MÜDÜRLÜĞÜ
Karatoprak Mevkii Nato Karşısı Ferhatpaşa
Mahallesi
Çatalca/İSTANBUL
Tel : (212) 786 60 02 (20 Hat)
Faks: (212) 786 60 22
E-mail: isttrakyasb@superonline.com

İSBAŞ-İST.TRAKYA S.B.KUR.İŞL.A.Ş.
Karatoprak Mevkii Ferhatpaşa Mah.Nato Kartşısı
Çatalca/İSTANBUL
Santral: (0212) 786 60 02
Faks : (0212) 786 60 33
www.isbas.com.tr

İZMİR MENEMEN DERİ SERBEST BÖLGE
MÜDÜRLÜĞÜ Maltepe Köyü, Panaztepe
Mevkii, Menemen/İZMİR
Tel : (232) 842 66 27 / (232) 842 66 24 (Direkt)
Faks: (232) 842 63 47
E-mail: serbestbolge@dsl.ttnet.net.tr

İDESBAŞ-İZMİR MENEMEN DERİ
SER.BÖL.KUR.İŞL.A.Ş.
Maltepe Köyü Panaz Tepe Mevkii
Menemen/İZMİR
Tel: (0232) 842 63 11-12
Faks:(0232) 842 63 49
www.idesbas.com

KAYSERİ SERBEST BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ
P.K.105 KAYSERİ
Tel : (352) 311 39 81 / (352) 311 39 80 (Direkt)
Faks: (352) 311 39 82
E-mail: ksbumud@mynet.com

KAYSER-KAYSERİ SER.BÖL.KUR.İŞL.A.Ş.
Ankara Yolu 15.Km. Ambarlı Mevkii KAYSERİ
Tel : (0352) 311 39 88-89
Faks: (0352) 311 39 87
www.kayser.com.tr

KOCAELİ SERBEST BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ

Yeni Köy Arpalı Mevkii P.K. 33
Gölcük/KOCAELİ
Tel: (262) 341 38 41
(262) 341 38 50 (Direkt)
Faks: (262) 341 38 21
E-mail: kocaelisbm@mynet.com

KOSBAŞ-KOCAELİ S.B.KUR.VE İŞL.A.Ş.
Kocaeli Serbest Bölgesi Yeniköy/KOCAELİ
Tel: (262) 341 38 41
Faks: (262) 341 38 80
www.kosbas.com.tr

MARDİN SERBEST BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ

Organize Sanayi Bölgesi 47100
İstasyon/MARDİN
Tel : (482) 215 20 70-215 16 94
(482) 215 20 55 (Direkt)
Faks: (482) 215 15 17
E-mail: serbestbolge@superonline.com

MASBAŞ-MARDİN SER.BÖL.KUR.İŞL.A.Ş.
Organize San.Böl.47060 MARDİN
Tel: (0482) 215 19 82
Faks: (0482) 215 17 27
www.masbas.com

MERSİN SERBEST BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ

P.K.15 MERSİN
Tel : (324) 238 75 90 (4 Hat)
(324) 238 75 95
Faks: (324) 238 75 98
E-mail: info@mersinsbm.com

MESBAŞ-MERSİN SER.BÖL.İŞL.A.Ş.
P.K. 01 MERSİN
Tel : (0324) 238 74 00 (9 hat)
Faks: (0324) 238 74 10
www.mesbas.com.tr

RİZE SERBEST BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ

Engindere Mah. Küçük Sanayi Sitesi Yanı, 53100
RİZE
Tel : (464) 226 09 52-53 / (464) 226 09 54
(Direkt)
Faks: (464) 226 09 56
E-mail: rizeser@ttnet.net.tr

RİSBAŞ-RİZE SER.BÖL.KUR.İŞL.A.Ş.
Engindere Mah. Küçük San.Sitesi Yanı 53100
RİZE
Tel: (0464) 226 09 59
Faks : (0464) 226 09 57
e-mail: rizefreeze@mynet-com

SAMSUN SERBEST BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ

55100 Limaniçi/ SAMSUN
Tel : (362) 445 19 96 / (362) 445 30 14 (Direkt)
Faks: (362) 445 11 08
E-mail: samserbol@mynet.com

SASBAŞ-SAMSUN SER.BÖL.KUR.İŞL.A.Ş.
Limaniçi 55100 SAMSUN
Tel: (362) 445 18 18
Faks: (362) 445 08 45
www.sasbas.com

TRABZON SERBEST BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ

61100 Limaniçi TRABZON
Tel : (462) 326 42 33 / (462) 326 18 07 (Direkt)
Faks: (462) 326 42 35
E-mail: trb.serbol@ttnet.net.tr

TRANSBAŞ-TRABZON S.B.KUR.İŞL.A.Ş.
Trabzon Limanı TRABZON
Tel: (0462) 326 38 00 326 38 06
Faks: (0462) 326 38 07
e-mail: transbas@ttnet.net.tr

**TÜBİTAK MAM TEKNOLOJİ SERBEST
BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ**

P.K.56 41470 Gebze/KOCAELİ
Tel : (262) 646 30 45
Faks: (262) 644 53 71
E-mail: teknoloji.sbm@superonline.com

MARTEK-MARMARA TEKNOKENT A.Ş.
P.K. 21 41470 Gebze/KOCAELİ
Tel: (262) 646 30 45
Faks: (262) 646 45 72
www.mam.gov.tr/teknopark